

bb.77. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18.00 órtától
zárásig:

p la

1973. szeptember 26.

- 71. részvétnyilvántások
- 72. hazaérkezett mongóliából a szakszervezeti küldöttség
- 73. felnőtt bábfesztivál
- 74. vöröskereszt tanácskozás
- 75. időjárásjelentés
- 76. elhunyt dalnokai ferenc
- 77. hírjegyzék .

/mti/

--

21.15/p

-56-

v é g e

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: halasi györgy
szerkesztők: koncz antal
lakatos erzsébet

MA 2/20

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1973. szeptember 27.

bb.1. megyei napok a magyar nemzeti galériában a megyék népművészeti kiállításán

t/nn/gg/hi/a/hgy

1973. szeptember 27.

a budapesti művészeti hetek alkalmából a magyar nemzeti galériában megnyitott,, a megyék népművészeti kiállítása a főváros egyesítésének 100.évfordulójára,, című bemutató kitűnő alkalmat teremt arra, hogy számos vidéki központ a kiállított művészi tárgyak kiegészítésére felvonultassa hangszeres, énekes népművészt, mesemondót is. a magyar nemzeti galériában majdnem minden hét csütörtökén és vasárnapján megyei napok keretében délelőtt-délután műsort láthatunk. október 7-e a baranyaiaké. népzenei műsorukban gyurka mihályné egyházasközi csángó énekes, latzl jános bolyi német harmonikás, valamint kovács jános és késity györgy mohácsi sokác okarinás és tamburás lépnek fel. október 11-én szolnok megyei nap lesz. színes diaposzítívák vetítésével hangzanak el a szolnok megyei muzeumi szervezet tudományos munkatársainak előadásai a megye néprajzáról, illetve népművészetéről.

október 14-én szabadfalvi józsef megyei muzeumigazgató előadása nyitja meg a borsod megyei napot, amelyen a matyó háziipari szövetkezet népviseleti bemutatót tart. mazzaroff mária borsodi népdalokat énekel, suka balog józsef facimbalmon játszik, pápai istvánné pedig borsodi népmeséket mond el a nemzeti galériában.

/folyt.köv./

- 1 -

h

bb.1./ megyei.....folyt./-a

október 18-án délután 5 órától magyar néprajzi, népművészeti tárgyú filmeket vetítenek a néprajzi muzeumb filmarchivumából.

október 31-én heves megyei nap lesz. a népzenei bemutatók közreműködői között szerepel egedi andrás felnémeti citerás, a felsőtárkányi, vagy az ostorosi asszonykórus, istenmezejei, nagyvisnyói és fedémesi szólóénekesek, mesemondók. borsai ilona a palóc népdalkincséről, bakó ferenc a heves megyei népi fafaragás motívumairól tart előadást.

október 25-én bárdosi jános muzeológus a vas megyei népi műemlékek védelmét ismerteti és beszámol a vasi muzeumfaluk alakulásáról is.

november 4-én a somogy megyei napon többek között fellép a törökkoppányi páva-kör, a miklósi német együttes, a dráva délszláv együttes, a karádi népi együttes gyermekcsoportja, s több népművész.

november 11-én a tatabányai puskin művelődési ház szlovák zenekara és szólóénekesei, a csolnoki művelődési ház német szólóénekesei, a kecskédi művelődési ház magyar röpülj páva köre ad műsort a komárom megyei nap alkalmából.

november 15-én ismét néprajzi filmvetítés szeret örömet a folklór kedvelőinek. november 18-án a szabolcs-szatmári napon népzenei bemutatók, előadások idézik az ország jellegzetes vidékének művészetét.

november 25-én, a „megyék népművészeti kiállítása”, nyitvatartásának utolsó napján, a tolna megyeiek lépnek dobogóra őket a decsi csillagrózsa leánykar, a kakasdi székely népi együttes képviseli. ekkor kerül sor a tolna megyei filmszakkörök díjnyertes néprajzi kisfilmjeinek vetítésére is./mti/

NF

--

- 2 -

bb.2. az idei miskolci országos grafikai biennálén adják ki először a kondor emléklakettet

vid/ká/a/hgy

1973. szeptember 27.

miskolc felszabadulásának évfordulóján, december 3-án nyílik meg az immár hetedik alkalommal megrendezendő országos grafikai biennálé a miskolci galériában. a sokszorosított grafika művelőinek országos seregsemléjére eddig több mint ötvenen jelezték részvételüket. a kialakult hagyományoknak megfelelően a korábbi biennálé nagydíjasa, würcz ádám gyűjteményes tárlattal szerepel.

a legjobb alkotásokat a borsod megyei tanács által alapított nagydíjjal, valamint a szakszervezetek borsod megyei tanácsa miskolc város tanácsa és a kisz központi bizottsága, a népköztársaság művészeti alapja által adományozott díjakkal jutalmazták.

a hetedik miskolci országos grafikai biennálén adják ki első alkalommal a nagy magyar grafikus, a közelmultban elhunyt kondor béla emlékére a borsod megyei tanács által alapított emléklakettet, kis nagy andrás szobrászművész munkáját./mti/

--

bb.3. a közgazdasági egyetem kutatómunkájáról és kutatási tervéről - dr.nyilas józsef rektorhelyettes nyilatkozata

1/ob/gg/a/hgy

1973. szeptember 27.

a marx károly közgazdaságtudományi egyetem nemrég ünnepelte fennállásának 25.évfordulóját. a jubileum alkalmából közgazdászaink magas színvonalú ülészak keretében beszéltek meg problémáikat. az eszmecsere egyik, házigazdája, dr. nyilas józsef tudományos rektorhelyettes, tájékoztatást adott az mti-nek az eddig végzett munkáról és az ország legnagyobb közgazdasági kutatóműhelyének gondjairól-bajairól.

/folyt.köv./

NF

- 3 -

bb.3./ a közgazdasági....folyt./-a

- a jubileumi megbeszélés-sorozaton szinte valamennyi fontos problémánk szőnyegre került: alapos körültekintéssel táácskoztuk meg - többek között - a társadalmi tulajdon, a szocialista vállalat, a vállalatirányítás és szervezés, a vállalati munkaerőgazdálkodás és munkaviszonyok, a vállalati kereskedelmi funkciók fejlesztése témaköreit, de ugyanilye mélységben elemeztük a vállalati alapok optimális kihasználásának a lehetőségeit is.

- egyetemünk hatáskörében az elmúlt évben közel 300 témát kutattunk és 121-et be is fejeztünk. kutatóink létszáma több mint 400. munkánkat ebben a vonatkozásban nehezíti a megfelelő segédszemélyzet hiánya. mindössze 14 főnyi, kifejezetten tudományos segédszemélyzetünk van. szakembereink azonban így is minden tekintetben kiemelkedő teljesítményeket nyújtanak - mondotta nyilas professzor.

- elég, ha csak a napokban megrendezett kiállításunkra utalok, ahol az elmúlt negyedszázad magyar közgazdasági könyvtermését mutattuk be. kiderült, hogy ennek 30 százaléka munkatársaink tollából került ki. még azt is megemlíthetném, hogy oktatóink tudományos tevékenységét az elmúlt évben 1300 hazai és külföldi publikáció fémjelzi.

a tudományos rektorhelyettes a továbbiakban elmondta, hogy az egyetemi kutatómunka módszerei is jelentősen fejlődtek. nagyobb súlyt helyeznek például a különféle közgazdaságtudományi ágak együttműködésében rejlő lehetőségek kiaknázására: az elméleti és gyakorlati kutatásokban egyre nagyobb szerepet kap a matematika és a számítástechnika, a gazdaságpolitikai problémák komplex vizsgálata és a többi társadalomtudományi ággal való szorosabb együttműködés. ezek a kérdés csoportok azonban még távolról sem megoldottak. a közös munkák is gyakran az egyénileg végzett kutatások egyszerű összegezései. sokan és jogosan hiányolják a ,,team,-szerű , valóban kollektív munkaformát.

a jövő feladatairól szólva nyilas józsef a középtávu kutatási tevek sikeres realizálódásának fontosságát hangoztatta:

/folyt.köv./

- 4 -

nt

bb. 3./ a közgazdasági.....2.folyt./-a

- utunk további szakaszában még nagyobb hangsúlyllyal kell törekednünk a szocialista vállalat-elmélet kifejlesztésére, a vállalati szervezettség meglévő hiányosságainak felszámolására, az üzemi demokrácia fejlesztésére, a vállalati munkaerőgazdálkodás és piackutatás tökéletesítésére, a vállalatok rendelkezésére bocsátott alapok lehető leghatékonyabb hasznosítását biztosító módszerek kidolgozására.

- nem lebecsülendő kötelességünk - folytatta - a kutatómunkában tisztelni az egyes kutatók alkotó szabadságát, ugyanakkor kutatóink tevékenységükkel a népgazdaság hatékonyságának fokozását, gazdasági és társadalmi környezetünk pozitív változásait és nem utolsósorban a dolgozók munkaviszonyának javítását kell, hogy szolgálják.

- sokrátú munkánk számbavételekor - mondotta -, nem feledkezhetünk meg a legtöbb felelősséget ránk hárító kormányzintű kutatási főirányunkról, a ,, szocialista vállalat,, témaköréről. jelentőségét az mutatja legkézzelfoghatóbban, hogy megoldásán husz tanszékünk dolgozik. hasonlóképpen ki kell emelni nem a gazdasági fejlődéssel szoros kapcsolatban lévő urbanizációs, kommunális és gazdaság-földrajzi növekedéssel, a népgazdasági tervezés és irányítás korszerűsítésével, valamint nemzetközi gazdasági kapcsolataink fejlesztésével kapcsolatos kutatásaink is. ez utóbbiak keretében sok új feladatot hárít tanszékeinkre a kgst tagországok gazdasági integrációjának fejlesztésével kapcsolatos problémák vizsgálata. e téren széles körű együttműködés van kibontakozóban a kgst szocialista világ gazdasági intézetével. ehhez csatlakoznak tevékenységünk fontos részét képező oktató-és nevelőmunka színvonalának emelését elősegítő pedagógiai jellegű kutatásaink is. /mti/

..

nt

- 5 -

bb.5. új magyar hangjátékok, sorozatok, a budapesti művészeti hetek programján

1/nn/pá/a/h1/hgy

1973. szeptember 27.

a budapesti művészeti hetek rendezvénysorozatában - a hagyományokhoz híven - jónéhány új magyar hangjátékkal, sorozattal jelentkeznek a magyar rádió. pest, buda és óbuda egyesítésének tiszteletére ötrészes dokumentumkerül a hallgatók elé békés istván tollából. a játék címe: budapesti ballada, s benne a főváros elmúlt száz évének legjellemzőbb epizódjai elevenednek meg.

a klasszikusok közül új változatban készült el a stúdióban vörösmarty mihály „csongor és tünde”, című versesjátékának felvétele, amelyet három részben sugároznak majd. érdekesség, hogy a vörösmarty dráma alapjául szolgáló gergettyű albert féle széphistória is ott szerepel az ünnepi adások sorában. a „história egy árgilus nevű királyfiról és egy tündér szüzleányról”, című alkoás, a régi magyar irodalom egyik legszebb darabja, varga géza rendezésében hangzik el sztereováltozatban, a szöveg szervesen beépül zenével, oratórikus hatáselemekkel.

mándy iván írásai nyomán készült mű a pesti mozik, amely az író sajátos világát idézi, s közben bepillantást enged számunkra a valóságot a fantáziával ötvöző, képzelte és valóságos múlt kulisszái közé is.

négyrészes zenei műsor is a hallgatók elé kerül budapest centenáriuma: epizódok budapest zenei életéből címmel, amelyet cigány györgy és sediánszky jános vezetnek. segítségükkel és a riportter - fikár lászló - közreműködésével bejárhatjuk a főváros utcáit, a sugár uttól a városligetig, a vizivároستól a tabánig, illetve a belvárost és a budai hegyvidéket. budapesti muzsika címmel ötrészes sorozatot készített a rádiónak meiszner mihály és albert istván, amely ugyancsak a százéves főváros zenetörténetéből idéz képeket./mti/

--

- 6 -

AA

bb.4. káprázatos színekbe/n pompázik a mátra

vid/p ká hgy

1973. szeptember 27.

a mátrában napról-napra színesedik az erdő, az őszi hervadás, az idén korábban kezdődött. a gesztenyefák leveleit valósággal megperzseltek a hűvös éjszakák. a vadcsereznyefák lángszinűre váltottak. a csereszömörce gránitpiros lombozata az egyik új tetszetősebb színfoltja az erdőnek. a magasabb hegyeken még tartja magát a zöld. így az aranyárgától a rubin-vörösön át a zöld árnyalatokig ezernyi színben pompázik a mátra.

az erdei tisztásokat nyíló virág díszíti. az őszi kikerics lila szirmai valósággal elborítják a terepet. az őszi színeket néhol a cserjék másodvirágzása is gazdagítja ./mti/

--

bb.6. száz éves a székesfehérvári múzeum - centenáriumi kiállítás

vid/ká/p hgy

1973. szeptember 27.

októberben - a múzeumi hónap eseménysorozatának keretében - ünnepi fennállásának századik évfordulóját a székesfehérvári istván király múzeum. az ország második leggazdagabb vidéki gyűjteményével rendelkező létesítmény jogelődje, a fejér vármegyei és székesfehérvári városi történelmi és régészeti egyesület, 1873-ban alakult. célja a fejér megyei múlt felderítése, a műrégiségek összegyűjtése. a székesfehérvári istván király múzeum jelenleg 700.000 darabból álló gyűjteménnyel rendelkezik, kiállításainak, feltárásainak híre tuljutott már az ország határára is.

a centenáriumi ünnepség keretében, október 14-én, kiállítás nyílik, amely a múzeum százéves történetét mutatja be, régi fényképek, kiadványok, okiratok segítségével. a centenáriumi ünnepségek keretében több tudományos tanácskozást rendeznek, többek között az ország megyei múzeumainak igazgatói tartanak majd értekezletet ./mti/

--

-7-

M

bb.7. stúdió -és gyermekelőadások a szegedi színházban

vid/p ká hgy

1973. szeptember 27.

a szegedi nemzeti színház idei programja stúdió-és gyermekelőadásokkal bővül. giricz mátyás igazgató kezdeményezésére a színház társalgójában nyitják meg az alkotó kísérletezés kis „laboratóriumát”, a stúdiószínházat. az évadban legalább hat előadást tartanak itt, nyolcvan -kétven néző előtt.

a másik újdonság, hogy a békéscsabai színházzal összefogva külön gyermekelőadásokat rendeznek. a szegediek ránci: pomádé király új ruhája című meseoperájával, a békéscsabaiak gozziheltai: a szarvaskirály című verses mesejátékával lépnek először a gyermekek elé. mindkét városban tizenkét-tizenkét gyermekelőadást tartanak az évadban.

/mti/

--

bb.8. mit ígér a televízió a jövő hétre?

i nm/pá/p hi hgy

1973. szeptember 27.

október 2-án, kedden jelentkezik először a kip-kop, az óvodások műsora, amelyben a gyerekek megismerkedhetnek a kippoppal és szellőlánnyal, ellátogatnak az állatkertbe, verset, mesét hallhatnak. tizenöt éves a körszínház címmel jelentkezik a színházi album különkiadása, amelyben érdekes jeleneteket láthatunk a jubiláló körszínház másfél évtizedes repertoárjából.

október 3-án, szerdán este fejeződik be „a föld szíve”, című olasz dokumentumfilm-sorozat. a negyedik rész címe: „a nagybirtok rabszolgái”, ezután a színházmúzeum, rózsahegy, a kálman alakját idézi fel, a pályatársak megemlékezései és celluloidszalag segítségével. a budapesti zenei hetek programjából ezúttal az állami hangverszenyekar koncertjére kerül sor. vezényel: mario rossi.

/folyt köv ./

-8-

MT

bb.8. mit ígér afolyt /p

október 4-én, csütörtökön új sorozat, új mozgalom indul: „megmenttünk és nehéznek találtattunk”, címmel. a stúdióban megalakul a korszerű táplálkozási klub is. este a tv galériája király józsef belsőépítész, több jelentős középületünk berendezésének tervezőjét mutatja be. késő este kapcsolják a magyar állami operaházat, ahonnan bizet carmen című operájának iv. felvonását közvetítik.

október 5-én, pénteken este pintér istván és szabó lászló regényéből készült „különös vadászat”, című tévéfilm első részét vetítik. a politikai krimi egy külföldön kiképzett disszidens ügynök izgalmas üldözéséről szól. a „mesteriskola”, farkas ferencet mutatja be, akinek jelentős zeneszerzői és zenepedagógusi munkásságáról nyilatkoznak volt tanítványai: petrovics emil, durkó zsolt, zsolnay sándor.

október 6-án, szombaton grigorij csuhraj életművét bemutató sorozat indul, amelynek első darabját „a negyedik”, című magyarul beszélő szovjet filmet szombaton éjjel láthatják.

október 7-én, vasárnap délelőtt a bartók színház előadásában a „csipkerózsika”, című mesejátékot közvetítik. este szép ernő halálának 20. évfordulója alkalmából, „uriemberek vagyunk”, címmel összeállítás láthatnak műveiből. /mti/

--

bb.9. újabb vízterületeket hódított meg a hinár a balatonban - nagyteljesítményű hinárvágó gépet a portálnak hollandiából

vid/p ká hgy

1973. szeptember 27.

a balatonon befejeződött a vizinövények vizsgálatának idei programja. kutató hajók és motorcsónakok segítségével sokszáz mintát vettek fel és megfigyelték a káros vizinövényzet terjedésének jelenségeit. különösen szembetűnő kép rajzolódott ki a balaton vizinövényeinek sötét foltjairól a repülőgépes megfigyelők előtt. az 1973-as nyár hinártérképét pontosan rögzítették.

/folyt köv ./

-9-

MT

bb.9. újabb vízterületeketfolyt /p

a szakemberek megállapításai szerint a z idén rohamosan terjedt a hinár a balatonban.a külső beavatkozások,a tóba kerülő szerves anyagok és a befolyó kemikáliák életteret teremtenek a káros vízinövényzetnek. számos olyan tenyészhelyet fedeztek fel ,ahol -azonos vízmélységnél- korábban nem vert gyökeret jónéhány hinárfajta, . az északi part öbleiben,az intenzívebben igénybevett strandokon is tömegesen jelent meg a hinár. különösen károsnak minősítik a szúrós levélzetű hinár elterjedését a strandokon.

a légi felvételek szerint újabb hinár tenyészhelyek alakultak ki a déli part közelében is .a legnagyobb hinárfoltokat zamárdi és balatonszéplak közelében észlelték,ahol partfelépítési és különféle vízpítő munkákat folytattak.a balatonszéplaki vízkivételi mű lefektetésével például nagyobb hinárfolt alakult ki.

a vízinövényzet elburjánzása változatlanul a keszthelyi öbölben a legnagyobb arányu.a hinár terjedésének megakadályozására, a strandok, kikötők,öblök tisztítására korszerű és nagyteljesítményű hinárvágó gépet importálnak a vízügyi szervek hollandiából. gépet, amely a levágott hinárt is gyűjti, még ez évben a balatonra szállítják./mti/

--

felhasználható 9 órától!

bb.10. százkilencezer lakos ellátásáról tárgyalt a xi.kerületi tanács

t gy /pá/p hi hgy

1973. szeptember 27.

a 190 ezer lakosu xi.kerületben - három évvel a kerületi párttertekezlet óta - tovább javult a kereskedelmi és ipari szolgáltatás színvonala , -állapították meg a kerületi tanács csütörtöki ülésén.a testület megtárgyalta :miként valósulnak meg a kerületi párttertekezlet határozatai a szolgáltatások területén.

/folyt köv ./

-10-

M-

bb.10. százkilencezerfolt /p

sikerült továbblépni a vendéglátóipari ellátásban : jelenleg 116 vendéglátó hely , 137 üzemi étterem és 60 üzemi büfé működik. a forgalom növekedése mellett az elmúlt esztendőkből mindenütt igyekeztek szélesíteni a menürendszert,ételszállítás esetén árendésményt adtak. a kerületi óvodák és iskolák étkeztetésének javításáért sokat tesz a gyermekélelmezési vállalat.jelentős változás , hogy ez év januárjától megemelték a nyersanyag-normákat, amelyeket az életkor figyelembevételével határoztak meg .fontos,hogy a magasabb nyersanyagnormáknál jelentkező költségtöbbletet a vállalat nem hárítja át a szülőkre.a vállalat 1971.őszétől látja el a kerületi iskolákat tejfel,kakaóval,péksüteménnyel.

a tanácsülésen szó volt arról is ; a tapasztalatok szerint esztendőről esztendőre mind nagyobb tért hódítanak a korszerűbb,az egészséges táplálkozást szolgáló vitamindus ételek.a városrész élelmiszerellátásáról jelenleg 221 élelmiszerbolt gondoskodik. közülük 148-at a kelenföldi közért vállalat működtet.a vállalat forgalma 1970-72.között 102 százalékkal emelkedett. pozitív eredmény,hogy a forgalom növekedésével párhuzamosan kiegyensúlyozottabbá vált az árueellátás.a kerületi lakosság az elmúlt esztendőkből minden korábbinál többet vásárolt a vitamindus,állati fehérjékben gazdag áruféleségekből,továbbá a nők háztartási munkáját megkönnyítő félkész-és készételekből.ez elsősorban annak köszönhető,hogy a helyi vállalatok fokozták a félkész - és készáruk forgalomba hozatalát .a kelenföldi közért vállalat javította boltjaiban a vásárlási körülményeket is : forgalmának ma már több mint 65 százalékát önkiszolgáló rendszerben bonyolítja .a tanácsülésen kifogásolták a sütdőipari termékek szűk választékát. a fővárosi sütdőipari vállalat 2-es számú üzemege -amely a kerületet látja el - közepes minőségű kenyeret szállít. a vásárlók évről évre szóváteszik azt is , hogy a pékáru-választék mindössze zsemlyére, császárszemlyére és kiflire szűkül le .

fejlődést mutat a mélyhűtött áruk forgalma :az utóbbi két esztendő alatt 9,7 százalékkal többet vásároltak a xi.kerületiek.megállapították továbbá,hogy még nem sikerült egyenletes ellátást biztosítani az édesipari termékekből.a jövőben a keksz-félék a csokoládé-és a desszert -féleségek beszerzésénél jobban figyelembe kell venni a vásárlók igényét./mti/

-11-

M-

bb. 11. vágóhídi berendezések exportja- huskombinátot szállít a komplex a vdk-ba

1 sz/fk/1l La

1973. szeptember 27.

a komplex külkereskedelmi vállalat a már korábban megkötött szerződések értelmében még az idén és a jövő év elején különböző teljesítményű husüzemeket, vágóhidakat, marha- és sertésfeldolgozó vonalakat szállít a világ számos országába, a tervezési munkákat a szakemberek ezekben a napokban fejezik be.

a tervek szerint 1975-ben már termelni fog a komplex két hatalmas huskombinátja a vietnami demokratikus köztársaságban. az ország husellátásának javítása érdekében ezeket a husfeldolgozókat nagy teljesítményűekre tervezték. egy-egy ilyen kombinát kapacitása napi ezer sertés, száz szarvasmarha és mintegy 12-16 ezer baromfi feldolgozása. a vágóhidat kiegészítő hűtőház 1500-2000 tonna hus tárolására lesz alkalmas.

a komplex az év utolsó heteiben már leszállítja az első gépeket, gépsorokat az ndk-ba is. karl-marx-stadt-ban, valamint az oderra menti frankfurt-ban folyamatosan korszerűsítik a vágóhidakat, a kiegészítő üzemeket. ehhez a nagyszabású rekonstrukcióhoz szállít a magyar ipar szarvasmarha- és sertésfeldolgozó vonalakat és belfeldolgozó üzemeket. ezeket a berendezéseket a magyar szakemberek szerelik fel. a komplex korszerű technológiájú feldolgozó vonalaival az ndk két városában 25-40 százalékkal növelhetik majd a termelést. a gépsorok, berendezések 300-400 ezer rubel értékűek.

e nagy berendezéseket exportáló külkereskedelmi vállalatunk komplett husfeldolgozó üzemeket tervezett több fejlődő ország megrendelésére is, így elsősorban irak és irán számára. mindkét országba 1974-ben szállítják le a vágóhidat, a husüzem, a hűtőház, és az állati hulladékot feldolgozó fehérjeüzem gépeit. az iraki mezőgazdasági minisztérium a közelmúltban több intézkedést tett irak husellátásának javítása érdekében. ehhez szorosan kapcsolódik az a mintegy 600 ezer dolláros - korábban megkötött - üzlet, amelynek értelmében a komplex vágóhidat szállít irakba is. a vágóhidhoz husfeldolgozó üzem és hűtőház is tartozik. bár a komplett berendezések teljesítménye nem nagy, a magyar külkereskedelmi vállalat további tárgyalásokat folytat iraki partnereivel új, jóval nagyobb kapacitású vágóhid szállításának lehetőségeiről.

a komplex üzletkötői egyébként más fejlődő és szocialista országbeli partnercégekkel is tárgyalnak vágóhídi berendezések szállításáról, így a közeljövőben nigériából, iránból, irakból, az ndk-ból, valamint kubából várnak újabb, jelentős megrendeléseket./mti/

--

8.10/1l

Tó1020

- 12 -

bb. 12. ipari tv-lánc segíti az oktatást - korszerű székház épül a számítástechnikai szakemberek képzésére

1 kg/gg/1l La

1973. szeptember 27.

épül a nemzetközi számítástechnikai oktató központ /számok/ új székháza a kelenföldi etele téren, ahol elkészülte után a legkorszerűbb audio-vizuális berendezések segítik majd a hallgatók oktatását. jelenleg a számok tanfolyamain több helyen szétszórva folyik az oktatás, évente mintegy nyolcezren ismerkednek ezeken a számítástechnika alapjaival. ha az új centrum elkészül, 20 000 számítástechnikai szakembert képezhetnek ki évente.

mint ismeretes, az ensz támogatásával budapesten három éve alakult meg a számok.célja/hogy néhány éven belül a hazai szakemberek képzése mellett nemzetközi oktatóbázissá váljék. ehhez az elismerten magas képzettségű hazai oktatógárda biztosítja többek között a feltételeket. a tanfolyamokon a résztvevő átfogó képet kap a számítástechnikai eszközökről, alkalmazási módjáról, megtanulhatja a gépek karbantartását, s felhasználását a vállalat irányításánál.

jelenleg már 180 hazai vállalatnál működik számítógép, s a következő években várhatóan megkétszereződik a felhasználók száma, a gépek működtetésére, szakszerű kezelésére 20 000 szakembert képeztek ki eddig a tanfolyamokon.

az ensz anyagi támogatásával épülő új központban ipari tv-lánc, oktatófilmek, képmagnó könnyíti majd meg a tanítást. a tervek szerint a jövő oktatási évben már a kgst-tagországozból és a fejlődő országokból érkező hallgatók is részt vehetnek itt a számok tanfolyamain. elhelyezésükre a centrum mellett 300 ágyszorosított szálloda is épül./mti/

--

bb. 13. a vashulladék korszerű feldolgozása emeli az acélgártás termelékenységét

1 ni/fk/1l hgy

1973. szeptember 27.

a diósgyőri, az ózdi és a dunaujvárosi martinkemencékbe sok ezer tonna vashulladékot adagolnak acélgártás közben. fontos tényező az adagolásnál, hogy rövid idő alatt kevés hő- és anyagvesztéssel történjen. ehhez az szükséges, hogy az acélhulladékot korszerűen dolgozzák fel és készítsék elő.

/folyt.öv./

8.18/1l

- 13 -

Tó1020

bb. 13./ a vashulladék folyt./ 1l

a kohászati alapanyagellátó közs vállalat miskolci gyár-egységében működik már egy csehszlovák könnyülemez-hulladék bálázó gép, amely óránként huszonöt, 2-3 tonnás vasbálát képes préselni. a másodikat a napokban kezdik szerelni a vállalat rákoskeresztúri gyár-egységében, és a csaknem 40 millió forint értékű automata vezérlésű berendezés jövőre mintegy félmillió tonna könnyülemez-hulladék bálát biztosít az acéliparnak. a vállalat tervezi a következő öt éves tervben a martin kemencékbe közvetlenül nem adagolható, nehéz, szénacél-hulladékok bálázását is hidraulikus présollókkal. ugyancsak 1975-től valósítják meg az acélforgács brikett gyártást. így összességében körülbelül egymillió tonna korszerűen feldolgozott vashulladék áll majd a hazai acélipar rendelkezésére.

a korszerű vashulladék-feldolgozás hasznos az acéliparnak és a vállalatnak is. az acélművek hidegbetét költsége 15-20, a berakási ideje 20-30 százalékkal csökken, ez pedig 250-300 ezer tonna plusz acélt jelent a népgazdaságnak. a vállalatnál a berendezések fizikai munkát küszöbölnek ki, megszüntetik a rendkívül balesetveszélyes lángvágást, nem lesz többet fertőzés a lángvágásnál keletkező ólomgázok következményeként. mind a vállalatnak, mind az országnak szállítóeszközt takarít meg a korszerűen feldolgozott vashulladék bálák egyszerűbb rakodása és szállítása. /mti/

berendezés próbaüzemelésére a jövő év tavaszán kerül sor. a két bálázó

bb. 14. ügyészek a gyárban

vid ká/1l hgy

1973. szeptember 27.

követésre méltó előadássorozat kezdődött a lábatlani vékony-papírgyárban. a komárom megyei főügyészség szervezésében a különböző jogszabályokról tartanak ismertetőket a gyár fiatal műszaki dolgozóinak. a nemrég üzembehelyezett új papírgyárban ugyanis szép számmal dolgoznak olyan fiatal mérnökök és technikusok, akik a szovjetunióban, finnországon, csehszlovákiában és Lengyelországban gyarapították szakmai tudásukat, jogi ismereteik azonban még hiányosak. ezért a gyár vezetői a megyei főügyészséggel megállapodást kötöttek a fiatal műszakiak rendszeres jogi képzésére.

/folyt.köv./
8.25/1l

Tóloso

- 14 -

bb. 14./ ügyészek folyt./ 1l

a munkajogban legjáratosabb ügyészek tartanak előadásokat a gyárban többek között a munkaügyi viták jogi rendjéről, a kártérítésről, a munkásvédelemről és a fegyelmi felelősségről. az előadássorozaton részt vesznek az öt környező üzem, a nyergesujfalui viscosagyár, a lábatlani vasbetongyár és cementgyár, a kőfaragó vállalat és a nyergesujfalui eternit gyár műszaki dolgozói is. /mti/

--

bb. 15. áfor-telep a szegedi olajmezőn

vid ká/1l hgy

1973. szeptember 27.

a szegedi szénhidrogén medencében, a központi ipartelep szomszédságában hatvanmillió forintos költséggel áfor tüzelőolaj és üzemanyag töltő telep épült. az üzem jól kihasználhatja az olajmező kiépített vasúti és közúti, valamint közmű hálózatát. a vasúti iparvágányon befutó fűtőolaj, benzin és más üzemanyag szállítmányok fogadására több mint hatezer köbméteres tároló tartálypark épült. innen osztják el - a központi diszpécserterem elaktromosított szivattyúkkal - szinte gombnyomásra - az üzemanyagot a különböző töltőhelyekre. ezek a töltőhelyek négy különböző feladatot oldanak meg: az egyik a közúti szállítókat töltik, a másikon csak a hordókat, a harmadik berendezéssel kis kannákat töltenek, végül külön berendezés szolgál a kenőolajok adagolására és műanyag tasakba zárására. /mti/

műszaki osztályról

--

bb. 16. csőtörés angyalföldön

1 don tr/1l cz

1973. szeptember 27.

a 13. kerületben, a béke ut és a frangepán utca sarkán el tört egy 150 milliméter átmérőjű vízvezetékcső. a fővárosi vízművek szakemberei azonnal a helyszínre siettek és csőtörtőkön hajnalban kicserélték a rossz vezetékét. a vízszolgáltatás a környéken megindult. /mti/

--

9.25/1l

Tóloso

- 15 -

bb. 17. halálos balesetek

il cz

1973. szeptember 27.

heves megyében szíhalom határában dr. hosszú miklós 44 éves egyetemi tanár, gödöllői lakos személygépkocsijával nem tartotta meg a követési távolságot és elütötte a vele azonos irányban haladó hideg benjámint 49 éves növénytermesztő, mezőszemereit lakos kerékpárost, hideg benjámint olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt. a személygépkocsi vezetője ellen eljárás indult.

veszprém megyében, keszthely és fenékpusztá között fitkó gyula 54 éves nyugdíjas, budapesti lakos személygépkocsijával elütötte a vele azonos irányban haladó könczöl lászló 50 éves segédmunkás, dióskáli lakos, gyalogost. könczöl olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt. a baleset okának megállapítására szakértők bevonásával vizsgálat indult.

zala megyében a zalaszentiváni vasútállomás bejáratánál tiltott helyen ment át gráblics istván 67 éves alibánfai lakos, és egy személyvonat halálra gázolta./mti/

--

szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb. 10. címében a szám helyesen:

százkilencvenezer

/mti/

--

bb. 18. közlekedési balesetek

il cz

1973. szeptember 27.

a xx. kerületi nagy sándor utca és vécsény utca kereszteződésében szabálytalanul ment át az uttesten kacsirek anna 72 éves budapesti nyugdíjas és egy teherautó elütötte. a mentők súlyos, nem életveszélyes sérülést kórházba szállították.
/folyt.köv./

- 16 -

10.35/11

12⁰⁰g

bb. 18./közlekedési folyt./ il

a xx. kerületi kossuth lajos utca és baross utca kereszteződésében bakos lajos 16 éves ipari tanuló, budapesti lakos jogositvány nélkül vezette motorkerékpárját, s nem adott elsőbbséget osváth gáborné 60 éves budapesti nyugdíjas gyalogosnak, s elütötte. osváth gábornét, súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították a mentők kórházba./mti/

--

bb. 20. száz éves asszonyt köszöntöttek szombathelyen

vid ká/il cz

1973. szeptember 27.

századik születésnapját ünnepelte csütörtökön szombathelyen özv. gneisz mihályné. otthonában négy gyermeke, öt unokája, 11 dédunokája, a városi tanács képviselői, ismerősök, barátok, szomszédok köszöntötték az idős asszonyt./mti/

--

bb. 21. somogyi orvosnapok síófokon

vid ká/il cz

1973. szeptember 27.

csütörtökön délelőtt síófokon a bányász szakszervezet üldőjében honfi istván, a somogy megyei pártbizottság osztályvezetője nyitotta meg a már hagyományos somogyi orvosnapokat. a háromnapos tudományos tanácskozáson - amely egyben a somogyi orvosok továbbképzését is szolgálja - a fő téma a daganatos betegségekkel kapcsolatos gyógymódok ismertetése. több mint harminc előadás hangzik el a sebészet szerepéről a rosszindulatú daganatok gyógyításában, a nyelőcső daganatok röntgen diagnosztikájáról, sugár- és sebészeti kezeléséről, valamint a heveny légzési zavarok keletkezéséről./mti/

--

bb. 22. csütörtök délelőtt

k tvt/gk/il cz

1973. szeptember 27.

prágába utazott a magyar partizán szövetség küldöttsége. a delegáció keleti ferencnek, a szövetség országos választmánya tagjának vezetésével részt vesz a fasizmus és háború elleni hét rendezvényein.
/mti/

--

- 17 -

12⁰⁰g

bb. 23. emlékünneptés az 1848-as mecseki rajtaütés színhelyén

vid ká/il cz

1973. szeptember 27.

a baranya megyei orozsló falucskában emlékünneptés tartottak csütörtökön az 1848-as mecseki rajtaütés 125. évfordulója alkalmából. ez volt a szabadságt első sikeres haditette, néhány nappal megelőzve az ozorai diadalt és a pákozdi győzelmet. + harc

Jelasics katonái 1848. szeptember 27-én hatalmas hadiszállítvánnyal vonultak a mecseken át a fősereg után, amely akkor már dunántul szívében állt és a fővárost fenyegette. a pécsi nemzetőrök perczel antal őrnagy vezetésével nyomon követték az utánpótlást szállító ellenséges csapatot, amely éjszakára orozslón szállásolta el magát. a gerillák a sötétben körülzárták a falut és meglepetésszerűen rátörték a granicsárokra. perczel hadnagya, a délszláv popovics jános horvát nyelven megadásra szólította fel a katonákat, akik reménytelen helyzetük láttán letették a fegyvert. a nemzetőrök 200 ezer puskatöltényt, 80 szuronyos puskát, valamint 16 különféle hadiszerekkel megrakott - társzekeret foglaltak le. tekintélyes zsákmány volt ez, hiszen a kétszáz ezer puskatöltény akkoriban egy egész ütközet megvívására elegendő volt. a foglyul ejtett nyolcvanöt granicsárnak a horvátul beszélő nemzetőrök megmagyarázták a forradalom és a szabadságharc céljait, s miután megértették, nyilatkozatot tettek, hogy nem akarnak a magyarok ellen harcolni. ezután hazaengedték őket a dráván túlra. a sikeres mecseki rajtaütésnek - a korabeli híradások szerint - rendkívüli lelkesítő hatása volt a vidék népére, erősítette az ellenállás szellemét.

az orozslón történt bravuros rajtaütés színhelyén, a falucska főterén tartott ünnepélyen tisztelettel adóztak az 1848-as nemzetőrök bátor tettének. dr. szita lászló levéltári igazgató emlékeztetett meg az eseményről és felavatta emlékei templom falán elhelyezett - a sikeres haditett emlékeit megörökítő - márványtáblát, amelyet sásd nagyközség tanácsa és a baranya megyei levéltár állíttatott. az ünnepségen honvéd díszszázad tisztelgett a bátor elődök emléke előtt./mti/

--

- 18 -

1200g

bb. 24. nemzetközi képzőművészeti kiállítás nyiregyházán

vid ká/il cz

1973. szeptember 27.

csütörtökön a nyiregyházi városi művelődési központ nagytermében gyuró imre, a megyei tanács elnökhelyettese ünnepélyen megnyitotta a sóstói nemzetközi művésztelep alkotóinak munkáiból rendezett kiállítást. a sóstói művésztelep az idén már negyedszer adott otthont egy hónapon át külföldi és hazai művészeknek. két-két szovjet és lengyel, egy-egy csehszlovák, bolgár és ndk-beli, valamint öt magyar művész volt a tábor vendége. néhány külföldi művészt személyes élmények fűzik hazánkhoz. dimitrij kozmin moszkvai művész 28 évvel ezelőtt részt vett hazánk felszabadításában, tiber csaba varsóban élő magyar művész személyesen ismerte bajcsy - zsilinszky endrét.

a nemzetközi tárlaton a két külföldi és az öt magyar festő, illetve szobrászművész 55 alkotását mutatják be a nyiregyházi közönségnek. köztük azokat a műveket is, amelyeket a művészek a megyei tanács végrehajtó bizottságának adományoznak.
/mti/

--

bb. 19. kiállítás a nemtörődömségről

i pr/tr/szö/il cz

1973. szeptember 27.

meghökkenítő kiállítás nyílt a fővárosi tanács, tanácsköri bemutatótermében: a tárlat rendezőinek éppen az volt a szándéka, hogy a tablók felrakoztatott fotók meghökkentsék, sőt bosszantsák a látogatót. a téma: milyen károkat okoz budapesten a hanyagság, a nemtörődömség, a vandalizmus. a fényképeken összerúgott ligeti padok, gyökerestől kicsavart facsemeték, széttagozott virágágyások, szemetes járdák, ócska ládasorral szegélyezett utcák láthatók. egy statisztika: az elmúlt tíz esztendő alatt 37 000 többnyire 40-50 éves fa és jó másfél millió forint értékű gyep pusztult el a fővárosban. évente sokezer összetört utcai lámpát kell pótolni, s legutóbb 243 padot, 50 személtádat és tíz szabdéri sakk-asztalt, sok-sok játszótéri felszerelést kellett a roncstelepre szállítani. nagyobb törődést, több figyelmet, ellenőrzést sürgetnek a kiállításon látottak, és egyben valamennyiünk segítségét a pusztító kezek lefogásában. a 80 tábló közül egyet úresen hagytak. a rendezők arra kérik a fővárosiakat, hogy akiknek erről a témáról képeik, saját felvételeik vannak, tüzzék fel a táblóra, gyarapítsák ezt az elgondolkodtató fotokollekciót./mti/

--

- 19 -

1235g

bb. 23. emlékünnepe az 1848-as mecseki rajtaütés színhelyén

vid ká/il cz

1973. szeptember 27.

a baranya megyei oroszló falucskában emlékünnepe tartottak csütörtökön az 1848-as mecseki rajtaütés 125. évfordulója alkalmából. ez volt a szabadságot első sikeres haditette, néhány nappal megelőzve az ozorai diadalt és a pákozdi győzelmet. + harc

Jelasics katonái 1848. szeptember 27-én hatalmas hadiszállítvánnyal vonultak a mecseken át a fősereg után, amely akkor már dunántul szívében állt és a fővárost fenyegette. a pécsi nemzetőrök perczel Antal őrnagy vezetésével nyomon követték az utánpótlást szállító ellenséges csapatot, amely éjszakára oroszlón szállásolta el magát. a gerillák a sötétben körülférték a falut és meglepetésszerűen rátörték a granicsárokra. perczel hadnagya, a délszláv popovics János horvát nyelven megadásra szólította fel a katonákat, akik reménytelen helyzetük láttán letették a fegyvert. a nemzetőrök 200 ezer puskátöltényt, 80 szuronyos puskát, valamint 16 különféle hadiszerekkel megrakott - társzekeret foglaltak le. tekintélyes zsákmány volt ez, hiszen a kétszáz ezer puskátöltény akkoriban egy egész ütközet megvívására elegendő volt. a foglyul ejtett nyolcvanöt granicsárnak a horvátul beszélő nemzetőrök megmagyarázták a forradalom és a szabadságharc céljait, s miután megértették, nyilatkozatot tettek, hogy nem akarnak a magyarok ellen harcolni. ezután hazaengedték őket a dráván túlra. a sikeres mecseki rajtaütésnek - a korabeli híradások szerint - rendkívüli lelkesítő hatása volt a vidék népére, erősítette az ellenállás szellemét.

az oroszlón történt bravuros rajtaütés színhelyén, a falucska főterén tartott ünnepélyen tisztelettel adóztak az 1848-as nemzetőrök bátor tettének. dr. szita László levéltári igazgató emlékezett meg az eseményről és felavatta emlékei templom falán elhelyezett - a sikeres haditett emlékeit megörökítő - márványtáblát, amelyet sásd nagyközség tanácsa és a baranya megyei levéltár állíttatott. az ünnepségen honvéd diszszázad tisztelgett a bátor elődök emléke előtt./mti/

--

- 18 -

1200g

bb. 24. nemzetközi képzőművészeti kiállítás nyiregyházán

vid ká/il cz

1973. szeptember 27.

csütörtökön a nyiregyházi városi művelődési központ nagytermében Gyuró Imre, a megyei tanács elnökhelyettese ünnepélyen megnyitotta a sóstói nemzetközi művésztelep alkotóinak munkáiból rendezett kiállítást. a sóstói művésztelep az idén már negyedszer adott otthont egy hónapon át külföldi és hazai művészeknek. két-két szovjet és lengyel, egy-egy csehszlovák, bolgár és ndk-beli, valamint öt magyar művész volt a tábor vendége. néhány külföldi művészt személyes élmények fűzik hazánkhoz. Dimitrij Kozmin moszkvai művész 28 évvel ezelőtt részt vett hazánk felszabadításában, Tibor Csaba Varsóban élő magyar művész személyesen ismerte Bajcsy - Zsilinszky Endrét.

a nemzetközi tárlaton a két külföldi és az öt magyar festő, illetve szobrászművész 55 alkotását mutatják be a nyiregyházi közönségnek. köztük azokat a műveket is, amelyeket a művészek a megyei tanács végrehajtó bizottságának adományoznak. /mti/

--

bb. 19. kiállítás a nemtörődömségről

1 pr/tr/szó/il cz

1973. szeptember 27.

meghökkenítő kiállítás nyílt a fővárosi tanács, tanácsköri bementatótermében: a tárlat rendezőinek éppen az volt a szándéka, hogy a tablókön felsorakoztatott fotók meghökkenítsék, sőt bosszantsák a látogatót. a téma: milyen károkat okoz budapesten a hanyagság, a nemtörődömség, a vandalizmus. a fényképeken összetört ligeti padok, gyökerestől kicsavart facsemeték, széttagosított virágágyások, szemetes járdák, ócska ládasorral szegélyezett utcák láthatók. egy statisztika: az elmúlt tíz esztendő alatt 37 000 többnyire 40-50 éves fa és jó másfél millió forint értékű gyep pusztult el a fővárosban. évente sokezer összetört utcai lámpát kell pótolni, s legutóbb 243 padot, 50 személtádat és tíz szabdéri sakk-asztalt, sok-sok játszótéri felszerelést kellett a roncsra szállítani. nagyobb törődést, több figyelmet, ellenőrzést sürgetnek a kiállításon látottak, és egyben valamennyiünk segítségét a pusztító kezek lefogásában. a 80 tábló közül egyet úresen hagytak. a rendezők arra kérik a fővárosiakat, hogy akiknek erről a témáról képeik, saját felvételeik vannak, tüzzék fel a táblóra, gyarapítsák ezt az elgondolkodtató fotokollekciót./mti/

--

- 19 -

1235g

bb. 25. új kenyérgyár szombathelyen

vid kz/il cz

1973. szeptember 27.

elkészült szombathely új kenyérgyára s megtörtént a műszaki átadása. az építésére mintegy tizenkét millió forintot költöttek. a korszerű sütőipari üzemben teljes egészében megszűnik a nehéz fizikai munka. a lapátos bevetést is önműködő automata berendezés végzi. a francia licenc alapján készült mechaterm típusu kemencékben naponta 12,6 tonna egyenletesen jó minőségű kenyeret lehet majd sütni. ez vas megye legkorszerűbb kenyérgyára.
/mt1/

--

bb. 26. kertbarátok kiállítása veszprémben

vid kz/il cz

1973. szeptember 27.

a hazafias népfront veszprém megyei bizottsága mellett működő kertbarátkör csütörtökön kiállítást rendezett veszprémben. a vásárcsarnokban megtartott bemutatón szemlélték a kertbarátok a virág, a szőlő- a gyümölcs és a konyhakertészetben elért eredményeiket. a badacsonyi környéki kertbarátok főleg szőlővel vettek részt a kiállításon, míg a mostohább éghajlatú bakonyi községek képviselői különféle gyümölcsökkel szerepeltek a bemutatón.

kiállították a kiskertekben használt kisgépeket, és mezőgazdasági munkaeszközöket. a termékeken kívül, tablók, fényképek és tárgyi szemléltetőanyagok mutatták be az érdeklődőknek a kertbarátmozgalomban rejlő termelési lehetőségeket. /mt1/

--

- 20 -

1300g

bb. 27. a szövetkezeti ágazatok együttműködéséről tárgyal az országos szövetkezeti tanács

vid/kz/rj -cz

1973. szeptember 27.

csütörtökön debrecenben tartotta ülését az országos szövetkezeti tanács. az ülésen részt vett szabó istván, a tot, dr. molnár frigyos a szövetség elnöke, dr. okisz elnöke. megjelent gurbán györgy, az mszmp hajdu-bihar megyei bizottságának titkára, dr. ambrus istván, a megyei tanács elnöke, továbbá a megyei párt- és társadalmi szervek képviselői és a megyei szövetkezeti koordinációs bizottság tagjai.

az ülés napirendjén a szövetkezeti ágazatok együttműködése szerepelt. a tanácskozás során kiemelték, hogy a külön-külön is jelentős gazdasági - társadalmi tényezőnek számító szövetkezeti ágazatok az egységes szövetkezeti politikai elvekre alapozott együttműködéssel jelentősen tovább növelhetik az erőforrásait. a felszólalók máris sok jó együttműködési megoldásról számoltak be. ezek főképpen a szolgáltatások fejlődésében, az áruválaszték bővítésében és a kistermelők segítése terén bizonyultak eredményesnek és hasznosnak. nagyjelentőségűnek ítélték az ülésen a társadalmi és a politikai kérdések megoldásával kapcsolatos szövetkezeti együttműködést is. ez többek között könyvtárak, kulturális otthonok, klubok létesítésére és fenntartására, a továbbképzés szervezésére, ismeretterjesztő előadás sorozatok indítására, tanulmányutak kezdeményezésére, a tagok sportolási lehetőségeinek segítésére terjed ki.

az együttműködés - mint az ülésen hangsúlyozták, - kedvező lehetőségeket nyújt a nemzetközi kapcsolatok továbbfejlesztésére is, különösen licenc, gyártási eljárások átvétele, közös megvásárlása révén.

a szövetkezeti ágazatok együttműködésének szervezésében és elvi irányításában nagyon fontos feladat vár a területi szövetségekre, továbbá az általuk létrehozott megyei szövetkezeti koordinációs bizottságokra, hatékonyan hozzájárulhatnak az együttműködés kiterjesztéséhez a helyi népfront bizottságok is.

a tanácskozás jelentést fogadott el a szövetkezetek nemzetközi szövetsége központi bizottságának október közepén budapesti megrendezésre kerülő ülésének előkészítéséről. az országos szövetkezeti tanács tagjai az ülés után debrecenben és hajdusoboszlón szövetkezeti létesítményeket kerestek fel. /mt1/

--

13.20 rj

13.55g

- 21 -

bb. 28. a gyermekes családok fokozott erkölcsi és anyagi megbecsülésének kérdése a csongrád megyei tanács előtt

vid/kz/rj -cz

1973. szeptember 27.

az elmúlt két évtized adatainak részletes elemzése alapján vitatta meg csütörtökön a megye demográfiai helyzetét szegedi székházában megtartott ülésén a csongrád megyei tanács. a témának külön fontosságot adott az a tény, hogy hazánk e megyéjében a lakosság lélekszámának emelkedése még az országostól is nagyon elmaradt: alig 2,5 százalékkal nőtt husz év alatt. a megyék között - a lakosság számához viszonyítva - csongrádban a legalacsonyabb a születések száma. nem ki-elégítő a népesség korösszetétele sem. alacsony a fiatalok aránya. az emberek életmódjának megfigyelése azt mutatja, hogy a megyében sok fiatal házaspár nagyobb mértékben törekszik a különféle anyagi javak megszerzésére, mint ahogyan azt élet-színvonalának alakulása reálisan lehetővé tenné. ennek az egyik következménye, hogy a gyermek születése háttérbe került a tartós fogasztási cikkek megszerzéséért folyó versenyben.

a népesedés kedvező és kedvezőtlen jegeit mérlegre téve hozta meg több mint kilenc gépelt oldal terjedelmű határozatát a megyei tanács. e határozat a gyermekeket nevelő családok fokozott erkölcsi és anyagi megbecsülését szorgalmazza, a tanácsok egészségügyi, kereskedelmi és szinte minden más osztálya konkrét feladatokat kapott ennek érdekében, hogy a jelenlegihez képest javuljanak a gyermeknevelés feltételei. így többek között a túlszűfolt gyermekintézmények hálózatának eddiginél gyorsabb ütemű fejlesztését is előírja a határozat.

a megyei tanács a társadalmi szerveket is felkérte teremtsenek a munkahelyeken olyan légkört, hogy a terhes nők, a családok a többgyermekesek a jelenleginél kedvezőbb helyzetbe kerüljenek, a fiatalokat ugyanakkor fokozott gondal neveljék a család, a gyermekek szeretetére. a vállalatok, a szervezetek vezetőit arra kéri a tanács, hogy a dolgozó nők, a családok érdekeit figyelembe véve alakítsák ki a munkakörülményeket, a munkabeosztásokat.

a helyi feladatok rögzítése mellett a megyei tanács javasolja az illetékes szerveknek, hogy vizsgálják felül a családi pótlék mai rendszerét és mértékét. a gyermekgondozási segély összegének felemelése, a gyermeknevelést nem vállalók, családalapítási hozzájárulásának, esetleges bevezetése, a többgyermekesek eddiginél kedvezőbb lakáskiutalási és lakásfenntartási feltételeinek megteremtése, a terhességmegszakítás mostani rendelkezéseinek felülvizsgálására vonatkozó javaslatok ugyancsak szerepelnek a különféle fórumokhoz eljuttatott ajánlások között. /mt1/

13.23 rj

- 22 -

1400g

bb. 29. elhunyt pataky dezső

is/szö/rj -cz

1973. szeptember 27.

pataky dezső, a párt és a munkásmozgalom harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje elhunyt. temetése október 2-án, kedden 15 órakor lesz a rákoskeresztúri új köztemetőben.

mszmp vi. kerületi bizottsága,
építő-, fa- és építőanyagipari dolgozók
szakszervezete /mt1/
--

bb. 30. időjárásjelentés

rj -cz

1973. szeptember 27.

a meteorológiai intézet jelenté 1973. szeptember 27-én csütörtökön 13 órakor

többfelé eső

európa középső részeinek időjárását továbbra is a balti-tenger térségétől közép-európán át olaszország középső vidékéig húzódó alacsony nyomású légköri képződmény határozza meg. ennek nyugati oldalán hűvös, keleti oldalán szubtrópusi meleg levegő áramlik észak, illetve dél felől. hatására az említett területeken erősen felhős az idő, többfelé esik az eső, néhány helyen zivatar is keletkezik. a legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán európa nagy részén 2-8 fokkal alacsonyabb volt az évszaknak megfelelő átlagnál, csupán a balkán-félszigeten haladta meg 4-6 fokkal az átlagot. a kárpát-medence időjárását még a következő 36 óra folyamán is az említett alacsonynyomású légköri képződmény határozza meg.

hazánkban szerdán is megmaradt az éles időjáráskülönbség a nyugati és a keleti országrész között. a keleti megyékben 2-5 órán át sütött a nap. száraz, az évszakhoz képest meleg idő volt. a hőmérséklet napközben 21-26 fokig emelkedett. az ország többi részén borult, hűvös idő volt, többfelé esett az eső, egy-két helyen zivatar is keletkezett. a lehullott csapadék mennyisége csapadéknyom és 3 mm között váltakozott. a hőmérséklet csúcserőke a dunántul nyugati részén csak 12-15, máshol 16-20 fok között alakult. csütörtök hajnalra 9-15 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt egy-két hely kivételével borult, vagy erősen felhős volt az ég. a nyugati megyékben néhány helyről újabb esőt jelentettek. a hőmérséklet 11 órára a keleti megyékben 17-20, máshol 10-15 fokig melegedett. budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 15.3 fok volt, a százéves átlagnál 0,6 fokkal magasabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 14 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 760 mm, mérsékelten süllyed.

/folyt.köv./
13.25 rj

- 23 -

1400g

bb. 30. /időjárásjelentés... 1. folyt./rj

várható időjárás péntek estig:

erősen felhős idő, többfelé eső, keleten egy-két helyen zivatar. időnként élénk, több helyen erős, viharos lökésekkel kísért északi, északkeleti szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 8-13, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken általában 15-19 fok között, egy-két esős helyen kevéssel 15 fok alatt.

távolabbi kilátások kedd reggelig:

időnként felszakadozó felhőzet, reggeli ködképződés, a legalacsonyabb hajnali hőmérsékletek 8-13 fok között, a legmagasabb nappali hőmérsékletek 17-23 fok között. jelentős mennyiségű /legalább 5 mm/ csapadék az ország területének 40 százalékán várható.

a duma vízállása budapestnél 131 cm. /mti/

--

bb. 31. a belföldi szerkesztőség híreink jegyzéke szept. 27-én 13 óráig:

rj -cz

- 1./ megyei napok
- 2./ kondor emléklakett
3. nyilas józsef nyilatkozata
4. a mátráról
5. a művészeti hetek programja
6. kiállítás szfvárott
7. gyermekelődások szegeden
8. a tv jövő heti műsora
9. hinár a balatonban
10. xi. kerületi tanács ülése
11. huskombinát a vdk-ba
12. számítástechnikai szakemberek képzése
13. avashulladék feldolgozása
14. ügyészek a gyárban
15. áfor-telep szegeden
16. csőtörés
17. halálos balesetek
18. közlekedési balesetek
19. kiállítás a nemtörődömségről
20. száz éves asszonyt köszöntöttek
21. somogyi orvosnapok
22. prágába utazott a partizánszövetség küldöttsége
23. emlékünnepe oroszlon
24. képzőművészeti kiállítás nyiregyházán
25. kenyérgyár szhelyen
26. kertbarátok
27. szövetkezeti tanács
28. csongrád megyei tanácsülés
29. elhunyt patakya dezső
30. időjárás
31. híregyzék /mti/

13.30 rj

- 24 -

14⁰⁵g

bb. 32. környezetvédelem komplex vízhasznosítással - sajtótájékoztató debrecenben

vid kz/gné/il cz

1973. szeptember 27.

hogyan lehet a két alapvető környezetgazdagító tényező - a vízfelület és a zöldterület - harmónikus fejlesztésével szebbé, egészségesebbé tenni a természeti szépségekben szegény alföldet? - ez volt a témája az országos vízügyi hivatal és a tiszántúli vízügyi igazgatóság csütörtökön debrecenben megtartott közös sajtótájékoztatójának.

a fejlesztés feltételeit, mint a tájékoztatón hangsúlyozták, megteremtette az, hogy a múlt században megkezdett vízrendezések nagyszabású folytatásaként elkészültek a tiszalöki és a kiskörei öntözőberendezések. a most már szinte mindenütt jelenlévő éltető víz lehetővé teszi az alföldön is olyan zöldfelületek kialakítását, amely egy részről javítja majd az alföld klimatikus viszonyait, más részről jól és közvetlenül szolgálja a lakosság pihenését, felüdülését is. az alföldi vízfelületek és zöld-területek gyarapítása ma már nem műszaki probléma, nem is elsősorban gazdasági kérdés, inkább csak gondos és hozzáértő felmérést, továbbá megfelelő összehangoltságot kíván a rendelkezésre álló anyagi eszközök felhasználása terén. az utóbbiból ugyanis az eddiginél többet, igényesebbet és maradandóbbat lehet létrehozni a koordinációval.

ma még szinte valamennyi nagy alföldi városnak és községnek a képéhez hozzátartozik a leromlott földterület, a vályogvető gödör, az elgazosodott háttérrész. a tiszántúli vízügyi igazgatóság már az elmúlt évben megkezdte ezek felszámolását illetve hasznosítását. jelenleg a megye 19 települése számára készülnek a tervek, többhelyütt pedig már a kivitelezés is megkezdődött. püspökladány határában például öt tőegységből együttesen 30 hektáros vízfelületet alakítanak ki az egykori vályogvető gödrök helyén, s ezek környékét fásítják, polgáron még az idén elkészül a fürdő területének rendezése és egy csónakázó tó építése./mti/

--

25

14²⁵g

bb. 33. husz ország történéseinek tanácskozása budapesten

i vt/gk/szö/1l cz

1973. szeptember 27.

a világ minden tájáról érkezett neves történészek és magyar kollégáik részvételével kezdődött csütörtökön nemzetközi tanácskozás budapesten a magyar tudományos akadémia várbeli kongresszusi termében. a történész konferencia témája: kelet-közép-európa második világháborús historiográfiája. a mintegy 200 résztvevőt - köztük a második világháború története nemzetközi bizottságának elnökét, henri michel professzort, továbbá p. zsilin akadémikust, j. marjanovic professzort, a nemzetközi bizottság alelnökeit és m. g. rochat professzor főtitkárt, valamint 19 külföldi ország küldöttjeit - vasshenrik a második világháború története magyar nemzeti bizottságának elnöke, az mszmp párttörténeti intézetének igazgatója köszöntötte.

+ kb

megnyitó beszédében egyebek közt hangsúlyozta:

- a második világháború mint örök memento lebeg az emberiség előtt, ki tagadhatná, hogy ez a háború olyan tanulságokat szolgáltatott az emberiségnek, amelyeket nem lehet figyelmen kívül hagyni, ha felelősséggel gondolunk jelenünkre és jövőnkre. e tanulságok feltárása, tudatosítása nem kis feladatot rótt és ró ma is a történészekre. felelősségünk nem csekély, ~~mint~~ a történeti igazságot, a valóságos tanulságokat kell feltárnunk. felelősségünk osztatlan, éljünk bár nyugaton, vagy keleten, mert a béke is - amelynek megőrzését segítheti a mult valóságos feltárása - egy és osztathatlan. úgy vélem, nem igazi tudósa munkájának, aki a második világháború döbbenetes tanulságait suíba dobva, továbbra is a nemzetek ellentéteit szító nacionalista szenvedélyeket fakasztó álláspontot képvisel. soha olyan felelősség nem hárult a történészekre, mint éppen napjainkban, hiszen állásfoglalásaikkal, történeti feldolgoásaikkal segíthetik vagy hátráltathatják a napjainkban kibontakozó politikai enyhülés folyamatát. abból a megdönthetetlen igazságból kell kiindulnunk, hogy egy bolygón élünk, meg kell férnünk egymással. tehát tanulnunk kell 1939-1945 eseményiből. az egész emberiség érdeke, hogy e tanulságokat immáron végérvényesen levonjuk, és segítsük megértetni népeinkkel, hogy a békés egymás mellett élés korunk egyetlen alternatívája.

a nagy tapssal fogadott bevezető után megkezdődtek az előadások. az elsőt ránki györgy, a történettudományok doktora, kosuth-dijas egyetemi tanár, a történettudományi intézet igazgatóhelyettese tartotta „kelet-közép-európa második világháborús irodalmának újabb kérdései”, címmel.

/folyt.köv./

- 26 -

14²⁷g

bb. 33./ husz ország folyt./ 1l

utána juhász gyula, a történettudományi intézet tudományos főmunkatársa, pintér istván, a párttörténeti intézet tudományos főmunkatársa, majd tóth sándor alezredes, hadtörténész a hadtörténelmi intézet osztályvezetője tartott nagy érdeklődéssel kísért előadást.

délután kerekasztal-viták keretében folytatták a tanácskozást, amely pénteken délután plenáris üléssel ér véget./mti/

--

bb. 34. eszperantó magazin

k szö/1l hgy

1973. szeptember 27.

eszperantó magazin /nyelvészvilág/ címmel pénteken jelenik meg a magyar eszperantó szövetség kéthavi magyar nyelvű folyóiratának első száma.

ez az új folyóirat azoknak az olvasóknak az igényét kívánja kielégíteni, akiket közelről érint a soknyelvűség problémája, akik az egyre jelentősebb kulturtényezőként fellépő nemzetközi eszperantó mozgalom eredményeit kívánják figyelemmel kíséreni. a folyóirat első és további számaiban neves magyar nyelvészek, írók, költők és közéleti személyiségek írják meg e témáról gondolataikat, véleményüket./mti/

--

bb. 35. a néphadsereg irodalmi pályázatának eredményhirdetése

t zsu/gk/szö/1l hgy

1973. szeptember 27.

csütörtökön a magyar néphadsereg központi klubjában kiosztották a díjakat az 1972 decemberében meghirdetett katonai irodalmi pályázat legsikerültebb alkotásaiért. a honvédelmi minisztérium és az írószövetség közös pályázatára ezuttal 25 író 30 alkotással jelentkezett, melyek között 6 vers, 21 novella, 1 kisregény, 1 színpadi mű és 1 tanulmány szerepel. a pályázatra érkezett művek a néphadsereg életéről szóló alkotások.

/folyt.köv./

- 27 -

14³⁰g

bb. 35./ a néphadsereg foyt./ 1l

az ünnepélyes eredményhirdetésen dr. Bán Károly ezredes, a magyar néphadsereg politikai főcsoportfőnök helyettese nívódíjat adott át Gáll Istvánnak, szobor ingatag talapzaton, és „olasz”, című novelláért, gerencsér Miklósnak „aradi napló”, című kisregényéért és Galambos Lajosnak „végeleges állományban”, című elbeszéléseért. rajtuk kívül jutalomban részesült Varga Domokos „emberek a homokon”, című elbeszéléseért és Munkácsi Miklós „párba”, című novellájáért./mt1/

--

bb. 36. csökkent a mezőgazdasági balesetek száma fejér megyében

vid kz/1l hgy

1973. szeptember 27.

csökkent a mezőgazdasági balesetek száma fejér megye termelőszövetkezeteiben, állami- és fagazdaságaiban - állapították meg a csütörtöki székesfehérvári megrendezett mezőgazdasági munkavédelmi tanácskozáson. a megye mezőgazdasági nagyüzemeiben mivel az élelmiszergazdaság gépesítése új veszély-forrásokat hozott magával, fokozott felelősségérzettel foglalkoznak a munkavédelmi kérdésekkel. rendszeresen megtartják a biztonsági szemléket, elkészítették és „törvénybe iktatták”, a szövetkezeti munkavédelmi szabályzatot, s rendszeresen megtartják a munkavédelmi oktatást. a megye néhány mezőgazdasági nagyüzemében azonban - hangsúlyozták a tanácskozáson - lebecsülik a munkavédelem jelentőségét. a növényvédőszer tárolása a tsz-ek és állami gazdaságok husz százalékában nem felelt meg az előírásoknak. nem mindenütt használják a védőfelszereléseket. sok helyen gondot okoz a korszerűtlen személyszállítás. a pótkocsikon, teherautókon való szállítás balesetveszélyes, több korszerű zárt, biztonságos autóbuszra lenne szüksége a nagyüzemi gazdaságoknak.

a munkavédelem „törvényeit”, be nem tartó gazdaságok jelentős összegű bírságokat, kártérítéseket fizettek ki.

a tanácskozáson értékelték a tavalyi munkavédelmi verseny eredményeit is: a termelőszövetkezetek közül a legjobbnak a székesfehérvári vörösmarty tsz bizonyult, az állami gazdaságok közül pedig a csákvári gazdaság kapta meg az első helyezéért járó vándorzászlót és oklevelet./mt1/

--

- 28 -

1445 g

bb. 37. őszi kisbárányok

vid kz/1l hgy

1973. szeptember 27.

megszűnt a báránynevelés idényjellege a kiskunság juhászataiban: az idén másodszorra elletik az anyákat. ezzel egyidőben megkezdődött a teljesbárányok exportja. az első szállítmányt az izsáki állami gazdaságból, a szabadszállási, a kiskunfélegyházi termelőszövetkezetekből indították olaszországba. a további szaporulatból mintegy ötezret értékesítenek majd. a folyamatos elletéssel a magyar bárányok most már állandóan jelen vannak a külföldi piacokon. a kínálat tovább bővítését azonban az állomány lassu gyarapodása korlátozza. a nagy multu kiskunsági juhászatok öt-hat évvel ezelőtt még csaknem félmillió juhot tartottak, jelenleg csak 240 000 juhot terelgetnek a szikes legelőkön./mt1/

--

bb. 39. abc-áruház előregyártott elemekből

vidkz/gné/1l hgy

1973. szeptember 27.

elkészült szerencsen az ország első előregyártott elemekből összeszerelt abc-áruháza. elemei a nyékládházi mezőpanel épületelemgyárban készültek, a kiviteli terveket, a szövetkezeti tervező iroda miskolci kirendeltsége szállította. a kéthasznos 400 négyzetméter alapterületű áruház összeszerelése mindössze két hétig tartott. a sikeres szerencsi kísérlet alapján hamarosan kunszentmiklóson, kiskőrösön és kőszegen is tető alá hoznak egy-egy hasonló áruházat./mt1/

--

bb. 38. megnyerte a versenytárgyalást - kétszázötvenmillió forint értékű szennyvíztisztító berendezést szállít st. jurovóba a tatabányai szénbányák

vid kz/1l hgy

1973. szeptember 27.

több szocialista és tőkés ország részvételével folytatott versenytárgyalást nyert meg a tatabányai szénbányák szlovákiában.

/folyt.köv./

- 29 -

1445 g

bb. 38./ megnyerte folyt./ 1l

a versenypartnerek különböző módszereket, berendezéseket ajánlottak a sturovói papírgyár szennyvizének megtisztítására. az ajánlatok közül a tatabányai eljárás mellett döntött a szlovák partner. a megfelelő műszaki paramétereken és megoldásokon kívül elsősorban a gyors, megbízható munka és az előnyös határidő vállalás nyerte meg a megrendelő tetszését. közrejátszott a döntésben az is, hogy a tatabányaiak környezetvédelmi módszerét már ismerik sturovóban. korábban ugyanis egy napi 3 000 köbméter vegyileg szennyezett víz tisztítására alkalmas semlegesítő berendezést vásárolt a sturovói gyár a tatabányai vállalatától. ezt a berendezést már szerelik a helyszínen, s a munkával rendkívül elégedettek a szlovák szakemberek.

a most kötött megállapodás alapján az egész papírgyár összes szennyvizének megtisztítására tatabányai berendezéseket szerelnek fel. a mintegy 250 millió forint értékű berendezés üzembehelyezésére köt szerződést a tatabányai szénbányák a bratislavai külkereskedelmi vállalattal. tatabánya nemcsak a technológiai berendezések szállítására, hanem a helyszíni építkezésekre, szerelésekre és az üzembehelyezésre is vállalkozott. bekapcsolódnak a nagyszabású munkába a mélyépterv szakemberei is, ők készítik el a szennyvizzisztító mű tervfeladattát és kiviteli terveit is.

már 1975 végén megkezdik az első egységek üzembehelyezését, s 1976-ban végeznak az egész munkával. a többszörösére bővülő sturovói papírgyárban naponként 70 000 köbméter vizet tisztítanak majd meg a tatabányai új eljárással. ezzel megelőzik, hogy olyan szennyezett víz kerüljön a dunába, ami káros lenne a folyó biológiai életére./mt1/

--

bb. 41. elhunyt farkas józsef

vid fm/1l hgy

1973. szeptember 27.

farkas józsef, a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetésű, 63 éves korában elhunyt. hamvasztás előtti bucsuztatása október 1-én délután 2 órakor lesz a pécsi központi temetőben.

mszmp baranya megyei és pécsi vá-

rosi bizottsága./mt1/

--

- 30 -

14.06/1l

1500g

bb. 40. felhasználható a minisztertanácsi kommuniké után

előrehaladás az alumínium félgyártmány és készáru termelésének növelésében - jelentés a központi fejlesztési program végrehajtásáról

i/sb/gk/rj hgy

1973. szeptember 27.

magyarország teljesítette a magyar-szovjet és a magyar-lenyei timföld-alumínium egyezményből eredő kötelezettségeit - állapította meg az alumíniumipar központi fejlesztési programjának végrehajtásáról készített jelentés, amelyet megtárgyalt és tudomásul vett a minisztertanács csütörtöki ülése. e fontos államközi szerződésekkel megvalósuló nemzetközi munkamegosztás helyezi ugyanis szilárd alapokra a központi fejlesztési programot, mert lehetővé teszi a magyar bauxitvagyon gazdaságos kihasználását. így feldolgozóiparunk az alapanyagellátásban döntő mértékben támaszkodik a kölcsönösen előnyös egyezmények szerint szállított import alumíniumra, a hazai kohók termelésén felül, amelyek tetemes fogyasztói az egyébként is szűkös villamosenergiáknak.

az alumíniumipar központi fejlesztési programját 1970-ben hagyta jóvá a kormány. a program 1985-ig irányozza elő a fejlesztést, amely felöleli a magyar alumíniumipar egészét a bauxitbányászattól a timföldgyártáson, az alumíniumkohászaton, a formaöntvény-gyártáson, a félgyártmány termelésén keresztül a különféle nagy alumíniumtartalmú készáruk előállításáig. alapvető célja a belföldi piac szükségleteinek kielégítése korszerű és olcsó alumíniumból és alumínium ötvözetekből készült árukkal; e termékek exportszerkezetének javítása - az alapanyag export részarányának csökkentésével, s így fokozatos felváltása a feldolgozott féltermék és alumíniumtermék sokkal gazdaságosabb exportjával. az átfogó fejlesztés lehetővé teszi, hogy a népgazdaság jelentős külkereskedelmi kötelezettségeinek teljesítésével egyidejűleg belföldön a lakosonkénti alumíniumfelhasználás 1970-től 1985-ig 8.2 -ről 16-19.5 kilogrammra, tehát kétszeresére emelkedjék.

a kormány elé terjesztett jelentésből kitűnik, hogy a központi fejlesztési programnak és a fontos államközi szerződéseknek megfelelően gazdagodott új létesítményekkel az ország egész alumíniumipara. a fejlesztésben különösen jelentős a szovjetunióval 1962-ben megkötött timföld-alumínium egyezmény, amely lehetővé tette, hogy nyersanyagkincsünkkel arányos fém-alumíniummennyiséggel rendelkezünk. az egyezmény óta eltelt több mint tíz év alatt timföldtermelésünk kétszeresére, alumíniumfélgyártmány-termelésünk csaknem 2.5-szeresére emelkedett. a kormány elé terjesztett jelentés megállapítja, hogy az utóbbi években is lényegesen növekedett a bauxitbányák kapacitása, befejeződött az almásfüzitői timföldgyár bővítése, felépült az évi 240,000 tonna timföldet termelő ajkai timföldgyár és az évi 60,000 tonna félterméket gyártó székesfehérvári szélesszalag-hengermű. a készáru-termelést fejlesztette egyebek között a magyar kábel művek bővítése és szekszárdon a mezőgazdasági öntözőcsőgyártó üzem.

/folyt.köv./

14.25 rj

- 31 -

MA 157

bb. 40. /előrehaladás... 1. folyt./rj

a népgazdaság beruházási egyensúlyának megszilárdításával összhangban néhány változtatásra is sor került a fejlesztésben, módosult egyes kevésbé sürgős beruházás megvalósításának határideje, építési üteme. ez a körülmény azonban a bel-
földi piacon nem idézett elő számottevő felszültséget, mert az alumínium félgyártmány- és készáru-igények a becslétnél mérsékeltebben emelkedtek. az alumínium félgyártmány- és készárutermelés növekedése üteme tehát valamelyest lassult, de az előrehaladás mégis lényeges. a fejlesztési program alapvető céljainak megfelelően alakult gyakorlatilag a bauxit- és alumíniumtermelés, továbbá az alumíniumipari alapanyagok és félgyártmányok exportja. tavaly az exportbevétel mintegy 9 millió rubellel és mintegy 12 millió dollárral haladta meg az előirányzatot. dinamikusan fejlődött az alumínium készáruk exportja is. többek között a szocialista országoknak 1972-ben az előző évi 12 500 helyett 18 100 tonna alumíniumhordozó készáru szállítottak. a tőkés piacokon az elmúlt években az alumíniumexportra nagymértékű dekonjunktura volt jellemző, de az idén és a következő években számolni lehet a tőkés piaci árak emelkedésével. a hazai alumíniumfelhasználásra is hatott az általános európai dekonjunktura. az idén már valamelyest javult a felhasználás, s a jelenlegi felmérések szerint 1975-ben várhatóan 112-135 ezer tonna alumíniumra lesz szüksége a hazai iparnak.

a jelentés kitér az ötödik ötéves tervidőszakban megvalósítandó fejlesztési feladatok előkészítésére is. hangsúlyozza, hogy a feladatok meghatározásánál a népgazdasági tervvel összhangban az államközi szerződések szerint rendelkezésre álló alumínium fémmennyiségeknek, valamint a feldolgozóipar várható alumíniumigényének és az anyagi erőforrásoknak megfelelően kell előirányozni a termelő kapacitásokat növelő beruházásokat, s szükség esetén egyes részleteiben módosítani kell a központi fejlesztési program megvalósításának ütemét, változtatlanul hagyva azonban a program alapvető céljait.
/mti/

--

14.35 rj

- 32 -

NA-1520

bb 43. az igazságügyi minisztérium közli,

k tr/um szó hgy

1973.szeptember 27.

hogy a pest megyei bíróság, a pest megyei munkaügyi bíróság, a pest-vidéki járásbíróság és a pest-vidéki állami közjegyzői iroda új épületbe költözött és október 1-től a xiv. kerület thököly ut 97-101 szám alatt folytatja munkáját. telefon: 636-635 és 835-145. a félfogadási idő a felsorolt intézményeknél nem változott. /mti/

--

bb 44. ismét börtönben a kirakat-fosztogató

i bc/tr um szó hgy

1973. szeptember 27.

büntetéséből szabadulva nem végzett állandó munkát, alkal-
milag is csupán pár napig dolgozott engelmann károly 25 éves
budapesti lakos. mivel munkahellyel nem rendelkezett, megham-
isitotta a szabaduláskor kapott igazolás dátumát, s a hamis ok-
irattal sikerült is magát igazolni. egy éjszaka a ix. kerület-
egyik éttermében szórakozott, majd onnan távozva a hajnali órák-
ban a mester utcában kővel betörte egy divatcikk és bazáráru-
üzlet kirakatát, s ahonnan különböző ruhaneműket, használati
tárgyakat, divatékszereket emelt el. a lopott holmit szállásadó-
ja lakására vitte, egy részét elajándékozta, eladta.

a fővárosi bíróság engelmann károlyt lopásért, közokirat-
hamisításért és közveszélyes munkakerülésért jogerősen másfél
évi szabadságvesztésre ítélte./mti/

--

bb 45. kifizették a 37. játékhét egyik lottó-főnyereményét

vid/um fm hgy

1973.szeptember 27.

az országos takarékpénztár zala megyei igazgatóságán csütör-
tökön nyilvánosan kifizették a lottó 37. játékhetének egyik öt-
találatos nyereményét. mint ismeretes, ezen a játékhéten hárman
értek el öt találatot, de egy-egy szelvényig is 764.077 forin-
tot ért. az egyik „szerencsefia”, salamon lászló, a zala megyei
milejszegen lakik. a 18 éves fiatalember a kőbányai textilművek
zalaegerszegi telephelyének segédmunkása. a nyertes a nagyössze-
gű nyeremény felvételekor elmondta: 10 éves kora óta rendszeresen
lottózik, a 37. játékhéten éppen 40 szelvénye volt, s a család
évszámait írta a nyertes szelvényre. a még katonaidő előtt álló
fiatalember betétkönyvben helyezte el nyereményét, s azt a
terve, hogy katonaidéje letelte után családiházat építtet
zalaegerszegen és gépkocsit vásárol./mti/

--
- 33 -

14.40/um

NA-1525

bb. 46. több a helyi munkaalkalom a fiataloknak borsodban -
ülést tartott a megyei tanács

vid/rj fm hgy

1973. szeptember 27.

a borsod megyei tanács csütörtökön miskolcon tartotta
ülését dr. Ladányi Józsefnek, a megyei tanács elnökének
vezetésével. az ülésen részt vett dr. Bodnár Ferenc, a megyei
pártbizottság első titkára is.

a megyei tanács az ifjúságpolitikai határozat megvalósításá-
ról, illetve a további tennivalókról tárgyalt.

az eltelt három év tapasztalatait számba véve megállapították,
hogy borsodban az ifjúság kérdése mindinkább társadalmi
üggé válik. együttműködési megállapodásokat kötöttek a járá-
si hivatalok és a járási kisz-bizottságok. jelentős segítséget
nyújt a problémák megoldásához a szakszervezetek borsod megyei
tanácsa is.

a helyi ipartelepítések, - a böcsi sörgyár, a kazincbarcikai
habselyem- és kötöttárugyár új üzeme, - továbbá a tsz-ek
melléküzemágának fejlesztése javították a helybeli munkavál-
lalás feltételeit. a központi és a helyi intézkedések hatá-
sára nagymértékben javult a fiatalok bérezése is.

a fejlődést mutat a fiatalok lakáshoz juttatása. a borsodi
vegyikombinát, az ózdvidéki szénbányák, az északmagyarországi
vegyiművek lakásépítési kölcsönrel is támogatták fiatal dol-
gozóikat.

a fiatalok közéleti tevékenysége is fokozódott. különböző
mozgalomban, - többek között a miskolc a fiatalokért - a fia-
talok miskolcért ,, elnevezésű mozgalom keretében - jelentős
értékű társadalmi munkával segítik a települések fejlődé-
sét, gondot okoz a fiatalok bevonása a közéleti tevékenységbe
a kis településeken, s ez borsodra jellemző, mert ott keve-
sebb az otthon tartózkodó és több az eljáró fiatal.

az ifjúság hasznos szórakozását segítik a kedvezményes szín-
házbérletek, az ifjúsági hangversenyek és mozielőadások. a
kommunista nevelést is szolgálja a több helyen, így bogácson,
telkibányán létesített ifjúsági tábor.

/folyt.köv./

14.40 rj

- 34 -

NA 1580

bb. 46. / több a helyi... 1. folyt./rj

a megyei tanácsülés a további tennivalókra vonatkozó
határozatában megbizta a végrehajtóbizottságot a távlati,
1980-ig szóló ifjúságpolitikai intézkedési terv kidolgozásával.
intézkedett arról is, hogy az üzemek után a tsz-ek is készít-
senek ilyen terveket. a tanulóotthonok bővítésére a nagyüze-
mek a munkásszállások adta lehetőségeket is használják fel a szak-
munkásképzés elősegítésére. kívánatos lenne - állapította meg
a tanácsülés - a fiatalok lakáshelyzetének javítására az elő-
törlesztés összegének csökkentése és a munkahelyek fokozott
segítségére is. /mti/

--

bb. 47. árvízvédelmi készültség a zala és a mura mentén

sb/vid/gk/rj hgy

1973. szeptember 27.

a hét elején jelentős csapadék hullott a dráva, a mura, a
rába és a zala vízgyűjtő területére. a bőséges vízpótlás elsősor-
n a kisebb folyókat, a zalát és a murát duzzasztotta meg.
ezért a két folyó mentén szerda délután elrendelték az első-
foku árvízvédelmi készültséget. a zala vize azonban nem
emlakedett olyan magas szintre, mint várták, s így csütörtökön már
visszavonhatták a készültség erőit. a mura lassan tovább árad,
s számítani lehet arra, hogy sor kerül a másodfoku árvízvédelmi
készültség elrendelésére is. /mti/

--

bb. 48. október 4-én nyereménybetétkönyv sorsolás

kf/1l hgy

1973. szeptember 27.

az országos takarékpénztár 1973. október 1-én hevesen a
móricz zsigmond művelődési központban rendezi meg a nyere-
ménybetétkönyvek 1973. III. negyedévi sorsolását. a sorsolá-
son az 1973. szeptember 29-ig váltott és a huzás napján még
forgalomban levő nyereménybetétkönyvek vesznek részt. /mti/

--

- 35 -

14.50/1l

NA 1580

bb. 42. tanácskozás a mezőgazdasági szövetkezeti tagság anyagi és szociális helyzetéről

t/kf/rj hgy

1973. szeptember 27.

a tsz-tagság anyagi és szociális helyzetét, perspektíváit, a szociális gondoskodás üzemi és társadalmi tennivalóit tárgyalta meg csütörtökön a tot szervezésében a mezőgazdasági szövetkezetek szociális bizottságainak országo tanácskozása. dr. novobáczky iván, a tot titkára vitaindító beszámolójában részletezte a szövetkezetek munkaerőhelyzetét, a foglalkoztatás problémáit, a tsz-tagok jövedelmének alakulását, az anyagi ösztönzés kérdéseit s az ezekkel kapcsolatos teendőket.

a mezőgazdasági szövetkezetekben a termelésre lekötött munkaerő, a nem nyugdíjas tagok száma, 578 ezer fő, az állandó alkalmazottaké 102 ezer. nem számítható hozzájuk a 410 ezer nyugdíjas és járadékos, akiknek tulajdonosi viszonyuk folytán igen nagy a befolyásuk a szövetkezetek gazdálkodására. a tot titkára elmondotta, hogy valamelyest kedvezően változott a dolgozó tsz-tagság körösszetétele. az utóbbi években 150 ezer fiatal lépett be a szövetkezetekbe, igaz, köztük 100 ezer nem maradt ott véglegesen. az új belépők 65-70 százaléka lakmározott állományban vállalt munkát. a tsz-ekben évi 270 ezer dolgozó változtatott munkahelyet, s ez a statisztikai szám azt jelzi, hogy két av alát t szinte kicserélődött a nem nyugdíjas dolgozó létszám. a beszámoló figyelemre méltó adatot közölt a tsz-tagság szakképzettségéről is. a mezőgazdasági szövetkezetekben a dolgozó állománycsoportban mindössze 60 ezer ipari és 24 ezer mezőgazdasági szakmunkás van.

az anyagiakról szólva megállapította a beszámoló, hogy a tsz-ek üzemi jövedelme a harmadik ötéves tervben 26 százalékkal növekedett, 1970-ben a természeti csapások következtében visszaesett, s csak tavaly érte el ismét a korábban csúcspontot jelentő 1969. évi szintet. az üzemi jövedelem elegendő volt a népgazdasági tervekben előírt fejlesztésekhez, és személyi jövedelem növeléséhez; részben a forgóeszköz finanszírozására, a szociális és kulturális alapok feltöltésére. a szövetkezetek aktív fizikai dolgozó tagjainak átlagkeresete az 1970. évi 1686 forinttról 1972-re 2013 forintra növekedett.

a tanácskozás a beszámoló és a bizottságok tapasztalatai alapján felhívta a figyelmet egyebek között arra, hogy a munkaerőellátottságon belül a foglalkozási gondok ellenére kevés a nagyüzemi termeléshez értő szakmunkás. szükségesnek tartották a mezőgazdasági szakmunkásképzés ütemének és létszámának nagyarányú fokozását, s ehhez javasolták a tot-nak állami intézkedések kezdeményezését.

/folyt.köv./

14.55 rj

- 36 -

MA 1505

bb. 42. / tanácskozás... 1. folyt./rj

felvetették hogy a fiatal nők foglalkoztatására készüljön átfogó terv annak érdekében, hogy a családi viszonyok miatt a tsz-ekhez kötődő lányok, asszonyok is megtalálhassák helyüket a nagyüzemi mezőgazdasági termelésben. /mti/

--

bb. 49. építő katonák kitüntetése

k/gg/rj szö hgy

1973. szeptember 27.

bondor józsef építésügyi és városfejlesztési miniszter néphadseregünk egyik építő-műszaki alakulatának körletében csütörtökön a fegyveres erők napja alkalmából fogadást adott azoknak a katonáknak, tiszteletére, akik több éve áldozatos munkát végeznek az ország nagy építkezésein.

a miniszter ez alkalommal 35 kitemelkedő munkát végző tisztnak, tisztehelyettesnek, honvédnek és polgári alkalmazottnak nyújtott át miniszteri kitüntetést, dicséző oklevelet, illetve jutalmat.

az eseményen a honvédelmi minisztérium képviselőjében kovács pál vezérőrnagy vett részt. /mti/

--

a szerkesztőségek tájékoztatására!

szb -cz

1973. szeptember 27.

a mai tükörben a minisztertanács ülésével kapcsolatban jelzett - a munkaidőcsökkentés irányelvei és előzetes programja-című anyagot nem adjuk és az ezzel kapcsolatos pénteki sajtótájékoztatót sem tartják meg. /mti/

--

v

bb.51. a divsz távirata

k/gg/szö/a/hgy

1973. szeptember 27.

a demokratikus ifjusági világszövetség táviratban köszöntötte a bissau-guinea és a zöldfoki szigetek afrikai függetlenségi pártjának /paigc/ harci végrehajtó bizottságát a független bissau-guinea köztársaság kikiáltása alkalmából. csütörtöki nyilatkozatában a divsz felhívással fordul a haladó ifjúsághoz, hogy világszerte gyakoroljon nyomást a kormányokra, az új független afrikai állam mielőbbi elismerése érdekében és fokozza szolidaritását az afrikai függetlenségi mozgalmakkal, hogy angola és mozambik népe is elnyerhesse függetlenségét. /mti/

15.30/a

- 37 -

MA 1505

bb.50. 31 milliárd forint értékű ipari beruházás valósul meg
veszprém megyében - Ülést tartott a veszprém megyei tanács

vid/fm/a-/hgy

1973. szeptember 27.

a veszprém megyei tanács csütörtökön megtárgyalta a iv. ötéves területfejlesztési terv időarányos teljesítését és a lakásépítési program végrehajtásának helyzetét. István János, a megyei tanács általános elnökhelyettese elmondotta, hogy a iv. ötéves terv idején összesen 31 milliárd forint értékű ipari beruházás valósul meg veszprém megyében. a tervezett új gyárak, üzemek 48.8 százaléka épült meg eddig. eredeti terveiktől azonban kissé elmaradtak. ezen a téren az építőipar lassabban valósítja meg az ipari beruházásokat, mint ahogy szeretnék. késett például az izamajor ii. bauxitbánya megnyitása, az ajkai új tíföldgyár, valamint a péti nitrogénművek ii. rekonstrukciója.

mindezek ellenére a megye gazdasági ágazatainak termelőeri tovább fejlődtek a iv. ötéves terv első felében. a termelőberendezések erőteljesen bővültek, a munkaerő felhasználása kis mértékben növekedett. mindez elmondható, a megye építőiparára is, itt azonban az erőteljes gépesítést nem követte a munka jobb szervezése, a gépek hatékonyabb kihasználása. a veszprémi házgyár építése jó ütemben halad, várhatóan 1974 július 1-re próbaüzemelését kezdenek.

a tervidőszak elején a tanácsoknak módosítaniuk kellett a lakásépítési terveiket. jelenleg 6595 tanácsi bér-és szövetkezeti lakás megépítése látszik reálisnak veszprém megyében. ezenkívül összesen mintegy 17 000 lakás épül magánerebből a tervidőszakban. a tervezett tanácsi lakások 28 százaléka épült meg az első két és fél esztendőben, a tervezett vízvezeték 32 százaléka, a szennyvíz csatornáknak pedig 14 százaléka készült el eddig. hangsúlyozták, hogy elsősorban a lakásépítés ütemét kell gyorsítani.

a sümegi kórházbővítése és az új ajkai kórház összesen 729 ágygal növelte az elhelyezési lehetőségeket. épült a veszprémi és balatonfüredi szakorvosi rendelő. a szükséges új bölcsődék megépítése azonban még a következő évek feladata.

a tájékoztató említést tett arról is, hogy eddig megépült 1604 óvodai hely, majdnem annyi, amennyit a iv. ötéves terv idején építeni szándékoztak. a tervezett 165 általános iskolai tanteremből eddig 91 készült el. a közeljövőben átadják az építők az új megyei művelődési központot veszprémben./mti/

15.35/a

- 38 -

NA 1600

ibb 53. tovább javul a főváros vízellátása - új víztermelő telepeket avattak

t -don/gg szb szó -cz

1973. szeptember 27.

a budapesti városrészek vízellátásának javítására évről-évre többszáz millió forintot fordít a fővárosi vízművek, csupán ebben az esztendőben mintegy 600. millió forint szolgálja ezt a célt. csütörtökön délután több víztermelő-telepet adtak át. tótfalun egyszerre két vízművet is avattak. a tótfalu i. telepen 8 új úgynevezett csáposkutát építettek, amelyek naponta 40 000 köbméter vizet termelnek. a víz 1800 milliméter átmérőjű rocla-típusú vasbeton csatornán jut a fővárosba. a tótfalu ii. telepen három csáposkut készült el. az új kutak üzembehelyezésével elsősorban angyalföld és zugló vízellátása javul, de közvetve érinti a városközpontot is, a belvárosi kerületekbe ugyanis nagyobb nyomással érkezik a víz.

a káposztásmegyeri duna-parton építették meg az új iv-es számú gépházat, amelyet szintén csütörtökön avattak. az új gépház szivattyúi az északi víztermelő telepekről két, egyenként 1200 köbméteres medencéből „emelik ki,, a vizet, és nyomják át az új iii. és iv. számú főnyomóvezetéseken a pesti gerincvezetékbe. egy-egy szivattyú naponta 100 000 köbméter vizet juttat a főváros hálózatába. a munkálatok méreteire jellemző, hogy a gépház építésekor mintegy 24 000 köbméter földet mozgattak meg, és több mint 2500 köbméter betont használtak fel. a gépház alapterülete meghaladja az 1100 négyzetmétert.

az új iv-es számú főnyomóvezeték most átadott káposztásmegyeri gépháztól az árpád hidig húzódik, de a vezetékét tovább építik. jövő év nyaráig a margithidig hosszabbítják meg, majd később a lánchidig. ez a vezeték később a teljes „utvonala,, napi 300 000 köbméter vizet szállít. a iv-es főnyomóvezeték lesz egyébként az épülő gellért medence „töltője,, is. a iv-es főnyomóvezeték építői a népszigeten, a duna öböl felett csőhidat emeltek. az acélszerkezet teljes hossza 95 méter, súlya 190 tonna. a közműhidon 3 méter széles aszfalt-járda épült a gyalogosoknak, így a népszigetre nem kell majd átkelő hajót igénybe venni.

az új vízi-létesítményeket gátnér andor, a fővárosi tanács elnökhelyettese adta át, aki egyben kitüntetésekkel, okleveleket nyújtott át az építő vállalatok legjobbainak. /mti/

-.-

15.50/szb

-39-

NA 1605

v

bb.52. magyar nehézipari kiállítás moszkvában

i/sz/tr/a/hgy

1973. szeptember 27.

szeptember utolsó napjaiban és október elején a nixex eddigi legnagyobb önálló kiállítását rendezti meg moszkvában az állandó építőipari kiállítás területén. a magyar külkereskedelmi vállalat tüzeléstechnikai, közlekedésgépészeti, szellőzéstechnikai, építőipari, illetve építőanyagipari, vízügyi és környezetvédelmi gépeket, felszereléseket mutat be csaknem 400 négyzetméternyi területen a szovjet érdeklődőknek. az október „magyar gazdasági napok a szovjetunióban”, című rendezvénysorozat keretében megrendezendő nagyszabású nixex-bemutató több szakmai napot is szerveznek a hónap első hetében

a nixex üzletkötői többmillió rubeles export-import szerződés kötésére készülnek moszkvában. egy jelentős megállapodás értelmében a tervek szerint 50 szovjet gyártmányú diesel-mozdonyt vesznek a máv részére. a hazai metró folyamatos építéséhez újabb 27 mozgólépcsőt importál majd a magyar külkereskedelmi vállalat. várhatóan másjellegű üzletkötések-re is sor kerül, például mezőgazdaságunk repülőgépeket kíván vásárolni, a nixex pedig traktor-és vasuti fékberendezéseket szállít a szovjet partnereknek.

a nixex-nek már hagyományos partnere a szovjetunió 17 külkereskedelmi egysége és több száz iparvállalata. a két ország közötti nehézipari kereskedelmi forgalom évről-évre nagymértékben nő. 1968-1972 között például a kivitel és a behozatal együttesen körülbelül 250 százalékkal emelkedett és az idén valamint a következő években is, jelentős forgalomnövekedés várható./mti/

--

bb.55. a huszszedik bérlőt köszöntötték a vigszínházban

t/nn/gk/szö/a/hgy

1973. szeptember 27.

csütörtökön a vigszínházban köszöntötték a színház huszszedik bérlőjét, bongár miklóst, az országos gumipari vállalata gépszerkesztőjét. a színház vezetősége nevében róna lászló gazdasági igazgató gratulált bongár miklósnak és átnyújtotta a színház ajándékát. a szerencsés fiatal ember elmondta, hogy eddig még nem volt színházbérlete, most határozta el, hogy rendszeres látogatója lesz a népszerű budapesti együttes előadásainak./mti/

15.45/a

- 40 -

NA 16¹⁰

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

mti hivatalos közlemény

1973. szeptember 27.

bb. 54. ülést tartott a minisztertanács

rj hgy

1973. szeptember 27.

a kormány tájékoztatási hivatala közli: a minisztertanács csütörtökön ülést tartott.

a kormány kegyelettel emlékezett meg a tragikus baleset következtében elhunyt vályi péterről, a minisztertanács elnökhelyetteséről és emlékét jegyzőkönyvben örököltette meg.

a kormány megtárgyalta dr. timár mátyás, a minisztertanács elnökhelyettese jelentését a magyar-bolgár gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési bizottság szeptember 13-16 között várnában tartott elnöki találkozójáról. a tárgyalásokon megállapították, hogy a bizottság előző ülészakán hozott határozatok alapján fejlődött a két ország együttműködése. meghatározták a kitűzött feladatok teljesítését biztosító további teendőket, az együttműködés bővítésének lehetőségeit. a minisztertanács a baráti légkörű találkozót hasznosnak ítélte és a jelentést jóváhagyólag tudomásul vette. utasította az érdekelt tárcák vezetőit, hogy a feladatok végrehajtása és az együttműködés bővítése érdekében a szükséges intézkedéseket tegyék meg.

dr. timár mátyás, a minisztertanács elnökhelyettese és a külkereskedelmi miniszter beszámolt frederick b. denttel, az amerikai egyesült államok kereskedelmi miniszterével budapesten folytatott tárgyalásokról. áttekintették a két ország gazdasági kapcsolatainak fejlődését és a további lehetőségeket az áruforgalom és a termelési kooperáció terén. tárgyaltak a legnagyobb kedvezmény elve érvényesítése, a diszkrimináció-mentes kereskedelem problémáiról is. a minisztertanács a jelentést jóváhagyólag tudomásul vette.

/folyt.köv./

15.10 rj

- 1 -

NA 15¹⁰

bb. 54. / ülést... 1. folyt./rj

a külkereskedelmi miniszter jelentést terjesztett a kormány elé a tokióban megtartott általános vámtarifa és kereskedelmi egyezmény /gatt/ miniszteri értekezletéről, valamint a japán politikai és gazdasági élet vezető személyiségeivel folytatott tárgyalásairól. az értekezleten elfogadott nyilatkozat elvei alapján a tagországok között új körtárgyalásokra kerül sor, amelyeket 1975-ben kell befejezni. a jelentést a minisztertanács jóváhagyólag tudomásul vette.

a minisztertanács megtárgyalta és jóváhagyólag tudomásul vette a nehézipari miniszter jelentését az alumíniumipar központi fejlesztési programja végrehajtásának állásáról. a célkitűzéseknek megfelelően növekedett a bauxitbányászat, a timföldgyártás, előrehaladás történt a félgyártmány- és készáru termelésben, az öntődei kapacitás bővítésében. üzembe lépett a székesfehérvári szélesszalag hengermű és az új ajkai timföldgyár, befejeződött az almásfüzitői timföldgyár bővítése. jelentősen bővült a nemzetközi együttműködés, a külföldi vállalkozások szélesedtek.

az országos anyag- és árhivatal elnöke jelentést terjesztett elő a fogyasztói árak alakulásáról. a jelentés megállapítja, hogy bár az idénycikkek árai meglehetősen ingadozóak, az év első felének adatai, valamint az év végéig várható folyamatok elemzése alapján a fogyasztói árszintnövekedés a tervben meghatározott mértéket nem haladja meg. a minisztertanács a jelentést jóváhagyólag tudomásul vette.

a kormány ezután egyéb ügyeket tárgyalta. /mti/

--

-2-

15.13 rj

MA 1542

bb.56. hollai imre fogadta a belga parlamenti küldöttséget
t/-don;szó/a/hgy 1973. szeptember 27.

hollai imre külügyminiszterhelyettes csütörtökön fogadta a hazánkban tartózkodó belga parlamenti küldöttséget.

a delegáció csütörtökön ellátogatott a budapesti történeti muzeumba és a nemzeti galériába.

/ innen embargó 20.00 óráig!

a parlamenti küldöttség este az operaház, „Rodelinda”, előadását tekintette meg./mti/

--

bb.57. napirenden: a defenzív vezetés - országos közlekedéstudományi konferencia kezdődött pécsen

vid/kz/a/hgy 1973. szeptember 27.

pécsen országos közlekedéstudományi konferencia kezdődött csütörtökön a tit szervezésében. a kétnapos ülészen az autóközlekedés mintegy százhusz vezető oktatója, szakembere tanácskozik a gépjárművezető-képzés fejlesztésének további lehetőségeiről, új módszereiről. a konferencia fő témája az ugynevezett defenzív vezetés, a forgalomba résztvevő valamennyi személy és jármű biztonságát szolgáló vezetési módszer oktatásának kérdése. a tanácskozás során a szakemberek megismerkednek a legmodernebb oktató berendezések, szemléltető eszközök használatával is. a pécsi konferencián szerzett tapasztalatokat rövidesen hasznosítják is a hazai gépjárművezetőképző tanintézetekben, munközösségekben, autókлубokban, a tit a jövőben rendszeresen megszervezi a vezetés-technikai konferenciát az autóközlekedés szakemberei számára. /mti/

--

b
bb.68. anton pischinger

k/pá/szó/a/-cz 1973. szeptember 27.

professzort, a grazi műszaki főiskola professzorát, az osztrák tudományos akadémia tagját csütörtökön hivatalában fogadta erdey-gruz tiber, a magyar tudományos akadémia elnöke. /mti/

16.20/a

- 41 -

MA 1642

bb.58. korszerűsítették az ország egyik legrégebbi vasut-
állomását

vid/kz/a/cz

1973. szeptember 27.

befejezték esztergomban az ország egyik legrégebbi vasut-
állomásának a korszerűsítését. a mintegy 9 millió forintos
beruházással az épületet is felújították. modern szovjet
biztosító berendezést szereltek fel. több vágánypárt átépítettek és mintegy 1200 méter hosszan ugynevezett ragasztott síneket fektettek le.

az esztergomi vasutvonal korszerűsítéséhez szervesen
kapcsolódik, hogy a ganz mávág legújabb típusu mozdonyaival
jóval, közelebb hozzák, esztergomot a fővároshoz. már most
5 új mozdony van forgalomban és van már olyan menetpár, ame-
lyik az eddigi 2 óra helyett 1 óra 38 perc alatt teszi meg
az utat. ha valamennyi mozdonyt - összesen 8-9-re van szükség
- megkapják, akkor átlagosan félórával csökkentik a menet-
időt./mti/

--

bb.61. salgótarjánban ülésezett a tit ügyvezető elnöksége

vid/fm/a/-cz

1973. szeptember 27.

kihelyezett ülést tartott csütörtökön a tit országos ügy-
vezető elnöksége salgótarjánban. a tanácskozáson - amelyet
dr. ortutay gyula akadémikus, a tit elnöke vezetett - részt
vett dr. vonsik gyula, a tit főtitkára, valamint dr. boros sán-
dor, a megyei pártbizottság titkára is. értékelve a tit
nógrád megyei szervezetének tevékenységét, az ügyvezető
elnökség különösen el-)

(smerésre méltónak találta a munkások
körében kifejtett ismeretterjesztő munkát. a megye hatvan-
három üzeméből több mint negyvenben tartanak rendszeres elő-
adásokat. tavaly a tit előadásainak a megyében százötven
hallgatója volt, akiknek több mint fele ipari és mezőgazda-
sági munkás. az utóbbi években nagymértékben megnőtt a tit
befolyása az értelmiség körében, s ezt tükrözi, hogy a me-
gye értelmiségének 20 százaléka tagja a tudományos ismer-
etterjesztő társulatnak, mégpedig zömmel aktív előadóként.
fontos gazdasági-társadalmi szükségletet elégített ki a nógrád
megyei tit mérnökképző tanfolyamok szervezésével is, amelyhez
megnyerte a marx károly közgazdaságtudományi egyetem segítsé-
gét, sikerrel zárult a hároméves programozó mérnöki
tanfolyam és hasonló érdeklődés nyilvánult meg az idén ősszel
megkezdődött másfél éves üzemszervező mérnökképző kurzus ir-
ránt is. példamutató a tit szervezeti megújulása nógrád
megyében. öt járása közül az idén négyben alakultak illetve
alakultak meg az önálló terv szerint működő körzeti tit cso-
portok.
/folyt.köv./

16.30/a

- 42 -

NA-16⁵⁰

bb.61./ salgótarjánban.....folyt./-a

a tanácskozáson jóváhagyták az ügyvezető elnökség jövő
évi munkatervét is./mti/

--

bb.60. új forgalmi rend a soroksári uton

i/-don/gg/szö/a/-cz

1973. szeptember 27.

a soroksári utat az év végéig a kvassay utig kor-
szerűsítik. a munkások ezekben a napokban a kvassay uti csomó-
pontban dolgoznak. a kereszteződésben alakítják ki a rácke-
vei hév szerelvények és a 2-es villamosok új végállomását. az
itteni nagyarányú munka új forgalmi rend bevezetését indokol-
ja, amely szeptember 28-án reggel 8 órakor lép életbe. e
szerint a soroksári utnak a kvassay ut és a földvály utca
közé eső szakaszát teljesen elzárják a forgalom elől.

az új forgalmi rend szerint a boráros tér felől sorok-
sári irányába - tehát kifelé - közlekedő járművek a soroksá-
ri ut-kvassay ut-csepeli gyorsforgalmi ut-csepeli bejáró
utvonalon érhetik el a soroksári utat. a soroksár felől a
boráros tér irányába - tehát befelé - haladó járművek a so-
roksári ut-tagló utca-gubacsi ut-máriássy utca - közvágóhid-
soroksári ut utvonalon közlekedhetnek. a csepel felől a borá-
ros tér irányába közlekedő kocsik a kvassay ut-soroksári ut
utvonalon - terelés nélkül - érhetik el a boráros teret.

további változás, hogy a gubacsi utnak a máriássy ut-
ca felé eső rövid szakaszán az egyirányú forgalom megszűnik:
szeptember 28-tól kezdve a gubacsi uti szakaszon két irány-
ban haladhatnak a járművek. a földvály utca a soroksári ut
felé, a tagló utca pedig a gubacsi ut felé lesz egyirányú.
az új forgalmi rend várhatóan az év végéig marad érvényben.
/mti/

--

bb.62. a szövetkezeti mozgalom jubileumát köszöntötték szol-
nokon

vid/kz/a/-cz

1973. szeptember 27.

a szövetkezeti mozgalom negyedszázados jubileuma alkalmá-
ból ünnepi gyűlést rendeztek csütörtökön szolnokon a ságvári
endre megyei művelődési központban. a tizenegy szolnoki ipari
szövetkezet több mint kétezer dolgozójának képviselői előtt
ferenci tiber az okisz elnökhelyettese méltatta a magyar szö-
vetkezeti mozgalom eredményeit. az ünnepi gyűlésen a szol-
noki hid irodalmi színpad és a tiszai táncgyűttes műsora köszömm-
tötte a résztvevőket./mti/

16.40/a

- 43 -

NA-46⁵⁵

bb.63. munkásgyűlés székesfehérvárott a bolgár népi felkelés ötvenedik évfordulója alkalmából

vid/fm/a/-cz

1973. szeptember 27.

munkásgyűlésen emlékeztek meg csütörtökön a székesfehérvári ikarus gyárban a bolgár népi felkelés ötvenedik évfordulójáról. az eseményen részt vett sztoio sztanoev, bulgária budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövete, dr. sztojan nadev, a budapesti bolgár kulturális igazgatója, valamint herczeg károly, az mszmp fejér megyei bizottságának első titkára, boór ferenc, az mszmp székesfehérvári városi bizottságának első titkára, kalmár dezső, székesfehérvár város tanácsának elnöke és toldi józsef, az ikarus gyár vezérigazgatója.

a munkásgyűlésen boór ferenc mondott beszédet, majd felszólalt sztoio sztanoev nagykövet. /mti/

--

bb.64. az ezredik otp lakás szekszárdon

vid/kz/a/-cz

1973. szeptember 27.

elkészült szekszárdon az ezredik tolna megyei otp lakás. az ünnepélyes külsőségek között átadott ezredik lakásba csütörtökön költözött be nagy viktor, a 11.sz. volán vállalat gépkocsivezetője feleségével és három kisgyermekével. /mti/

--

bb.65. a közlekedéstudományi egyesület

tr/a/-cz

1973. szeptember 27.

postai és távközlési tagozata új helyiségeit / a vi. népköztársaság utja 3/ alatt csütörtökön rödőnyi károly a közlekedés és postaügyi miniszter első helyettese, az egyesület elnöke jelenlétében horn dezső közlekedés-és postaügyi miniszterhelyettes, posta vezérigazgató avatta fel. /mti/

--

16.45/a

- 44 -

NA 1700

bb.59. tizenöt éves közlekedés-fejlesztési tervet fogadott el a nógrád megyei tanács

vid/kz/p -cz

1973. szeptember 27.

a megyei közutjainak és közlekedésének a helyzetét vizsgálta meg csütörtöki ülésén a nógrád megyei tanács és tizenöt éves közlekedés-fejlesztési tervet hagyott jóvá. az ülésen jelen volt géczy jános, a megyei pártbizottság első titkára is. a távlati terv részletesen kitér mind a közúti, mind a vasúti közlekedés fejlesztésének tennivalóira annak tükrében, hogy nógrád megyében az országos átlagot meghaladó mértékben növekedett a tömegközlekedésben résztvevők száma s a tömegközlekedési járművek által megtett ugynevezett utaskilométer évenkénti hossza. /mti/

--

bb.66. a debreceni kossuth lajos tudományegyetem új diszdoctorai

vid/fm/gné /fm/p -cz

1973. szeptember 27.

a debreceni kossuth lajos tudományegyetem tanácsának csütörtöki nyilvános ülésén az egyetem két egykori, nyugalomba vonult professzorát ünnepélyesen diszdoctorrá avatták. dr. só rezső kétszeres kossuth-díjas akadémikusnak, valamint dr. bárczi géza állami-és kossuth díjas akadémikusnak kimagasló tudományos munkásságuk elismeréseként a „doctor honoris causa”, kitüntető címet adományozták.

az ünnepségen dr. bognár rezső, az egyetem rektora köszöntötte a diszdoctorokat, majd átnyújtotta nekik a diplomát. a kitüntetettek köszönetet mondtak az elismerésért, kitüntetésért, majd tudományos előadást tartottak. /mti/

--

bbm67. magyar-bolgár barátsági nagygyűlés kaposvárott

vid/fm/-p cz

1973. szeptember 27.

csütörtökön magyar-bolgár barátsági napot rendezett a hazafias népfront somogy megyei és kaposvári városi bizottsága.

a fővárosi finommechanikai vállalat 3.sz. kaposvári gyár-egységében nagygyűlést tartottak, amelyet horváth lászló a gyár igazgatója nyitott meg, majd felszólalt szvetlozár vaszilev a budapesti bolgár kulturális központ igazgatóhelyettese is.

/mti/

--

16.40/p

-45-

NA 1700

bb.69. ünnepi megemlékezés a fegyveres erők napjáról

k vt/gg/szö/p -cz

1973. szept.27.

a magyar honvédelmi szövetség budapesti vezetősége és a voltán tröszt vezérigazgatósága - a fegyveres erők napja tiszteletére - csütörtökön ünnepi megemlékezést rendezett a II. kerületi ifjúsági házban. résztvett az ünnepi eseményen dr. Vida Kálmán, a budapesti pártbizottság osztályvezetője, jelen voltak a II. kerület párt, állami és társadalmi szerveinek vezetői, továbbá a fegyveres testületek képviselői, köztük pesti Endre vezérőrnagy, a budapesti helyőrség parancsnoka.

vajna Sándor, a ZMSZ budapesti titkárhelyettese mondott ünnepi beszédet, majd a vasas központi művészegyüttes adott nagyszerű műsort./mti/

--

bb.70. elhunyt Kovács Endre, a Heves megyei népujság főmunkatársa

vid/p fm la

1973. szeptember 27.

Kovács Endre, a Heves megyei népujság főmunkatársa, aki több mint két évtizeden át dolgozott a lapnál -, hosszú betegség után életének 39. évében szeptember 27-én elhunyt.

Kovács Endrét a népujság szerkesztősége és a Heves megyei Lapkiadó vállalat saját halottjának tekinti. temetéséről később történik intézkedés./mti/

--

bb.72. indiai oktatásügyi államtitkár Budapesten

k /fk/p szö. la

1973. szeptember 27.

a kulturális kapcsolatok intézetének meghívására csütörtökön Budapestre érkezett I.D.N. Sahi indiai oktatásügyi államtitkár. fogadására a Ferihegyi repülőtéren megjelent Nagy Miklós, a KKI elnökhelyettese és C.B. Muthamma budapesti indiai nagyköv. az államtitkár a két ország kulturális és tudományos együttműködésének következő két évre szóló programját fogja megtárgyalni és aláírni./mti/-

16.50/p

--
-46-

1710

bb.71. Losonczi Pál az országgyűlési képviselők Somogy megyei csoportjának ülésén

vid/p fm la

1973. szeptember 27.

csütörtökön tab nagyközségben tartotta ülését az országgyűlési képviselők Somogy megyei csoportja. az ülésen résztvett és felszólalt Losonczi Pál, az elnöki tanács elnöke, a megye országgyűlési képviselője, valamint Németh Ferenc a megyei pártbizottság első titkára.

az országgyűlés soronkövetkező ülészakánának előkészületeiről Varga Károly, a képviselőcsoport helyettes vezetője tartott tájékoztatót, majd Erdős Zoltán, a megyei tanács osztályvezetője ismertette a megye negyedik ötéves terve köznevelési feladatainak végrehajtását. elmondta, hogy a megyében 1975. végéig a lakosság 46,6 százalékát látják el egészséges ivóvízzel, - azonban még így is alatta marad az országos átlagnak. megemlítette, hogy a falusi vízművek építésénél a vízügyi alaptámogatás csökkent, a lakosság érdekeltségi hozzájárulása pedig emelkedett. ezt követően Hausz Gyula, a megyei tanács művelődésügyi I. osztályának helyettes vezetője tájékoztatta a képviselőket az MSZMP központi bizottsága 1972. júniusi, az állami oktatás továbbfejlesztéséről szóló határozatának megyei végrehajtásáról. a vita után a képviselők megtekintették a videoton tabi gyáregységét, ahol Mohos József gyáregységigazgató ismertette az üzemi munkáját, terveit. a látogatás a tabi kempingcikkgyártó vállalat megtekintésével ért véget./mti/

--

bb.73. a tervezett határok között az árszínvonal

t/sl/fk/a/la

1973. szeptember 27.

az állami irányító szervek nagy figyelemmel kísérik az árak alakulását, hogy a számítottól eltérő tendenciák esetén az árszínvonalat - mindenekelőtt közgazdasági eszközökkel - a tervezett határok közé tereljék. az idén is egész sor intézkedést tett a kormányzat, hogy egyes termékek, főként a zöldség és gyümölcs árának a számítottnál gyorsabb emelkedése ellenére az árszínvonal az idén se lépje túl a megengedett határokat. ennek eredményeként állapítható meg a minisztertanács, hogy a fogyasztói árszínvonal kiélegítően alakul.

az árak alakulásáról csütörtökön az újságírókat is tájékoztatta dr. Csikós Nagy Béla államtitkár, az országos anyag-és árhivatal elnöke.

/folyt.köv./

16.55/a

- 47 -

1720

bb.73./ a tervezett....folyt./-a

emlékeztetett arra, hogy az idei terv a központi ár-intézkedések, továbbá a piaci ármozgások együttes hatásaként a fogyasztói árszínvonal 3,6 százalékos növekedésével számolt. mintmondotta, megfelelő biztosítékok vannak arra, hogy a felső határt ne lépjük túl- igaz ugyan, hogy az év első felében 3,7 százalékkal volt magasabb az árszínvonal, mint egy évvel korábban, figyelembe kell azonban venni, hogy a márciusi és az azóta több ízben végrehajtott árcsökkenések az első félévben még csak részben éreztették hatásukat, a továbbiakban pedig már folyamatosan érvényesülnek. a kedvező tendenciákra utal, hogy a kiskereskedelmi árak augusztusban már csak 3,1 százalékkal voltak magasabbak, mint egy évvel korábban. a piaci árak legújabb alakulásáról még nincsenek részletes adatok, a fogyasztói árszínvonal első félévi 3,7 százalékos szintje azonban a júniusi és júliusi árakat is figyelembe véve mindenképpen csökkent. ez természetesen csak úgy volt lehetséges, hogy a kormány az idén több árleszállítást hajtott végre és egyes ruházati cikkek kiállításához kapcsolódó időleges árcsökkentéshez is jelentős anyagi támogatást nyújtott a vállalatoknak. a többszöri ármérséklés hatására a lakosság az idén 460 millió forinttal vásárolhatja olcsóbban a ruházati cikkeket.

az árleszállításokkal mindenekelőtt a zöldség-és gyümölcsáraknak a tervezetnél gyorsabb növekedését ellensúlyozták. eredetileg a zöldség-és gyümölcsárak 5 százalékos növekedésével számoltak, az áremelkedés azonban az első félévben elérte a 10 százalékot. ez természetesen összefüggött azzal, hogy egyes cikkekből, mint például paprikából, burgonyából a szükségletnél jóval kevesebb termelt. a gyenge termésről szóló előzetes jelzésekre a kormányzat importáruról gondoskodott, sőt az importált paprika, burgonya, s néhány más cikk árához anyagilag hozzá is járult, ily módon is segítve a megfelelő piaci egyensúly fenntartását, s gátat szabott az árak még gyorsabb növekedésének. a burgonya árak növekedésének megakadályozása egyéb intézkedést is kíván. feszültséget idézhet ugyanis elő a piacon a jelenlegi helyzetben, hogy a szocialista kereskedelem maximált, a magánkiskereskedelem pedig szabad áron értékesítheti a burgonyát. mivel a burgonyatermés gyenge, könnyen előfordulhatna, hogy a magánkiskereskedelem magasabb áron felvásárolja a burgonyát a korlátozottabb felvásárlási összegekkel rendelkező szocialista kereskedelem elől.
/folyt.köv./
17.05/a

- 48 -

NA 1720

bb.73./ a tervezett.....2.folyt./-a

ezért rövidesen rendelkezést adnak ki, amelyben átmenetileg, a mostani idényre a magánkiskereskedelemre is kiterjesztik a maximált burgonyaárakat.

dr.csikós nagy béla arról is tájékoztatott, hogy a központi intézkedések hatására bizonyos strukturális változások tapasztalhatók a kiskereskedelmi forgalomban. a kereslet nőtt az áremeléssel nem érintett, s főként a leszállított áru termékek iránt. március 1. és június 30. között 36 százalékkal több pamutszövetet és 51 százalékkal több függönyt értékesített a kiskereskedelem, mint a múlt év azonos időszakában. ugyanakkor kevesebb égetett szeszesített és cigarettát vásárolt a közönség, amiben nyilvánvalóan az áremelések is közrejátszanak. gyümölcspálinkából 35, konyakból 25, likőrökből 11 százalékkal, égetett szeszesitalokból összesen 13,4 százalékkal vásároltak kevesebbet ez év első felében, mint tavaly ilyenkor. cigarettából ugyancsak az első félévben 3 százalékkal, vagyis kereken 350 millió darabbal adtak el kevesebbet, mint az előző év hasonló időszakában.

mindent egybevetve az árintézkedések hatékonyaknak bizonyultak, s a továbbiakban is minden szükséges intézkedést megtesz a kormányzat ahhoz, hogy az árszínvonal a megszabott keretek között maradjon. /mti/
--

bb.74., előre tekintünk, de nem felejtjük a múltat,, - antifasiszta nagygyűlés szegeden

vid/fm/a/La

1973. szeptember 27.

34 esztendővel ezelőtt kezdődött az emberiség történetében legborzasztóbb, leggyilkosabb világháború. a német fasizmus több mint hatvanmillió ember életét oltotta ki. e háború kezdetéről azóta minden év szeptemberében megemlékeznek a világ haladó erői.

/folyt.köv./

17.10/a

- 49 -

NA 1720

bb.74./ ,, előre....folyt./-a

hazánkban csütörtökön a magyar kábelművek szegedi gyárában tartottak antifasiszta nagygyűlést,, előre tekintünk, de nem felejtjük a múltat,, jelszóval. a magyar partizánszövetség, a magyar jogászszövetség, az országos béketanács és a hazafias népfront által rendezett gyűlésen több szegedi üzem, intézmény dolgozója a munkásmozgalom vétéranjai vettek részt. ott volt kiss károly, az mshmp kb tagja, a szot és az országos béketanács alelnöke, markó imre, a magyar partizán szövetség titkára, dr. antalfy györgy egyetemi tanár, a magyar jogász szövetség elnöke és dr. ágoston józsef, a csongrád megyei pártbizottság titkára.

takács imréné, országgyűlési képviselő, a szegedi textil-művek fonónöje mondott megnyitót, majd dr. markója imre igazságügyminisztériumi államtitkár mondott beszédet. részletesen elemezte a fasiszmus kialakulásának körülményeit, szölt az újfasiszta mai törekvéseiről, a leleplezésükért folytatott harc fontosságáról. az alkotmányos chilei kormány megdöntésével kapcsolatban hangsúlyozta: a magyar nép egységesen tiltakozik a fasiszta katonai junta törvénytelen akciója és terrorcselekményei ellen. a neofasiszta törekvések vereségére vannak ítélve, s előbb vagy utóbb a haladó erők győzedelmeskednek.

ezután dr. török tudít, a szegedi orvostudományi egyetem kish-titkára, a vit egyik magyar küldötte szölkalt fel, majd a nagygyűlés résztvevői közös nyilatkozatban ítélték el a kapitalista világban több helyen fellelhető fasiszta törekvéseket. a nyilatkozat befejezésül kiemeli:

- célunk, hogy hozzájáruljunk a történelmi vereséget szenvedett fasiszmus ma is ható és a békét, biztonságot akadályozó erőinek végleges felszámolásához, az imperialista agressziók megszüntetéséhez, s ezzel segítsük a béke végleges biztosítását Európában és az egész világon. /mt1/

--

17.20/a

- 50 -

M 17²⁵

bb.75. tovább tart a hűvös, őszies idő

t/sz/fk/a/la

1973. szeptember 27.

a kárpát-medence és általában közép-európa időjárását továbbra is az észak-nyugatról áramló hűvös és a déli irányból jövő enyhe légtömegek találkozása befolyásolja. mivel mindkét léghullám nagy nedvességtartalmu, jelentős mennyiségű csapadék hull ezeken a területeken. ugyancsak naponta tart a szokásosnál hűvösebb idő a szovjetunió európai területének nagyrészén. itt az éjszakai órákban 0 fok alá süllyedt a hőmérséklet, s egyes helyeken havazik is. ,,meleg,, azaz az átlagosnál enyhébb levegő mindössze kontinensünk déli, délkeleti részén, így a balkán-félszigeten, görögország és bulgária területén tapasztalható. nyugat-európában és észak-európában szintén az átlag alatt marad a hőmérséklet.

csütörtökön hazánkban erősen felhős volt az ég, sőt a kora délutáni órákban a dunántul egyes területeiről zivatarokat is jelentettek. a villámlással, mennydörgéssel kísért záporok egyébként ilyen hűvös időben elég ritkák. elsősorban a nyugati megyékbe a nap folyamán megerősött a szél. egyes széllelkések elérték a 80 kilométer óránkénti sebességet is.

a meteorológiai szolgálat előrejelzése szerint a következő napokban és a hét végén változóan felhős marad az ég, majd időnként felszakadozik a felhőzet. északkeleti szél kíséretében eső várható az ország keleti részén is. a kora reggeli órákban ködösödésre kell számítani. a legalacsonyabb hajnali hőmérséklet 8-13, a legmagasabb nappali hőmérséklet 15-23 fok között lesz. a csapadékosabb helyeken 15 fok alá is süllyedhet a hőmérséklet. /mt1/

--

bb.76. szentágothai jános akadémikust,

k/pá/szö/a/la

1973. szeptember 27.

a magyar tudományos akadémia alelnökét milano város tanácsának aranyérmével tüntették ki a paviában és milanoban szeptemberben megrendezett golgi-centenárium ünnepségek alkalmából. /mt1/

--

17.45/a

- 51 -

M 18³⁰

bb.77. kitüntették szolnok város tanácsát

vid/fm/a/La

1973. szeptember 27.

a szolnok megyei tanács és a hazafias népfront megyei bizottsága által közösen meghirdetett területi fejlesztési versenyben kiemelkedő eredményeket ért el szolnok. az utóbbi három évben több mint harmincöt millió forint értékű társadalmi munkát végeztek az üzemek, a szocialista brigádok és lakosság. a teljesítmények közül kiemelkedett az 1972-es év, amikor az elvégzett társadalmi munka értéke meghaladta a tizenhét millió forintot. a város lakálpatriótái segédkeztek az új sportkombinát építésénél, több ezer négyzetméter virágsparkot alakítottak ki, közreműködtek a járdaszélesség növelésében, az iskolák, gyermekintézmények korszerűsítésében, nagyértékű szemléltető eszköztárral gazdagították a tanintézeteket. a város külterületein fedett autóbuszvárókat létesítettek, gazdagították a játszótérek felszerelését. a megye hét városának vetélkedőjében a megyeszékhely érte el a legjobb teljesítményt és elnyerte a megyei tanács vándorzászlóját, elismerő oklevelét a velejáró háromszázezer forint jutalommal. a kitüntetést a csütörtöki tanácsülésen dr. hegedüs Lajos, a megyei tanács elnöke adta át. a jutalmul kapott pénzt városfejlesztési célokra fordítják. /mti/

bb.78. dán pedagógusk-szakszervezeti küldöttség buda-
pesten
k/pá/szó/a/La

1973. szeptember 27

Jørgen Jensen elnök vezetésével csütörtökön a dán pedagógusok szakszervezetének delegációja néhány napos tanulmányutra budapestre érkezett. a dán küldöttség itt tartózkodása során heves és borsod megyébe is ellátogat. /mti/

17.50/a

- 52 -

NA-1805

bb.79. budapesti munkásör-küldöttség utazott berlinbe

k/pá/szó/a/La

1973. szeptember 27.

Égető Lajosnak, az mszmp xvii. kerületi bizottsága első titkárának vezetésével csütörtökön budapesti munkásör delegáció utazott berlinbe. a küldöttség a német szocialista egységpárt berlini bizottsága meghívására egy hetet tölt az ndk fővárosában, ahol részt vesz a munkásör-ség fennállásának 20.évfordulója alkalmából rendezett programokon. a delegáció bucsuztatásán a ferihegyi repülőtéren megjelent Ruzsbatzky László, a munkásör-ség budapesti parancsnoka és Uzsoki István, a budapesti pártbizottság osztályvezetője. /mti/

--

embargo: 19.00 óráig!

bb.80. apró Antal,

k/pá/szó/a/La

1973. szeptember 27.

az országgyűlés elnöke bemutatkozó látogatáson fogadta Richard F. Pedersent, az amerikai egyesült államok új budapesti nagykövét, aki a közelmúltban adta át megbízólevelét. /mti/

--

embargo 19.00 óráig!

bb.81. Zulfikar Ali Bhutto

k/pá/szó/a/La

1973. szeptember 27.

Pakisztáni miniszterelnök Magyarország területe fölött átrepülve táviratban fejezte ki jóváhívásait Fock Jenőnek, a minisztertanács elnökének. /mti/

--

18.55/a

- 53 -

NA-1840

felhasználható: 19.00 óra után!

bb.82. ,, többnyelvű,, falugyűlés csávolyon

vid/fm/a/la

1973. szeptember 27.

bács-kiskun megye déli nemzetiségi területén nagy az érdeklődés a kongresszusi küldöttválasztó falugyűlések iránt. eddig hat község választott küldötteket délszláv, német, szlovák dolgozók novemberi kongresszusaira. az események színhelyei, a művelődési házak mindenütt zsúfolásig megtelnek a közügyek iránt érdeklődő falubeliekkel. a bajai járás néhány településén, ahol magyar, német, délszláv, csángó, székely, népcsoportok élnek együtt,, többnyelvű,, falugyűléseket tartanak. ilyen összejöveteleket választották meg kongresszusi küldötteiket csütörtökön este a csávolyiak is. pálfia mihály, csávoly község tanácselnöke számolt be az elmúlt négy év fejlődéséről, a nemzetiségi politika helyi eredményeiről. elmondta, hogy a községben tovább fejlődött az iskolai anyanyelvi oktatás és általában a népi kultúrát ápoló tevékenység. csávoly új falumuzeumában gazdag nemzetiségi anyagot gyűjtöttek össze, középületein pedig többnyelvű faliratokat helyeztek el. a gyűlés után helyi művészegyüttesek magyar, német és délszláv nyelvű kulturális sort mutattak be. /mti/

felhasználható 19.00 órakor!

bb.83. görög tragédiák bemutatója a győri kislelud színházban

vid/pá/a/fm

1973. szeptember 27.

az idei színházi évad második győri bemutató előadását csütörtökön tartották a kislelud színházban. a társulat szilágyi albert rendezésében euripidész ,, élektra,, és ,,oresztész,, című tragédiáit mutatta be. a főbb szerepeket spányik éva, jászai-dijas, solti bertalan kossuth-dijas, mester jános jászai dijas alakította. /mti/

18.15/a

- 54 -

N 1840

bb.84. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13.00 órától 18.00 óráig

a/la

1973. szeptember 27.

32. környezetvédelmi sajtótájékoztató debrecenben
 33. történész tanácskozás budapesten
 34. eszperantó magazin
 35. a néphadsereg irodalmi pályázatának eredményhirdetése
 36. csökkent a mezőgazdasági balesetek száma fejér megyében
 37. őszi kisbárányok
 38. megnyerte a versenytárgyalást a tatabányai szénbányák
 39. abc áruház előregyártott elemekből
 40. alumínium/mt háttér anyag/
 41. elhunyt farkas józsef
 42. tot tanácskozás
 43. az igazságügyminisztérium közleménye
 44. kirakatfosztogató
 45. Lottófőnyeremény kifizetése
 46. a borsod megyei tanács ülése
 47. árvízvédelmi készütség
 48. nyereménybetétkönyv sorsolás
 49. építő katonák kitüntetése
 50. a veszprém megyei tanács ülése
 51. a dívsz távirata
 52. magyar nehézipari kiállítás moszkvában
 53. tovább javul a főváros vízellátása
 54. ülést tartott a minisztertanács
 55. a huszszedik bérlőt köszöntötték a vigszínházban
 56. hollai imre fogadta a belga parlamenti küldöttséget
 57. közlekedéstudományi konferencia pécsen
 58. korszerűsítették az ország egyik legrégebbi vasutállomását
 59. a nógrád megyei tanács ülése
 60. új forgalmi rend a soroksári úton
 61. a tit ügyvezető elnökségének ülése
 62. a szövetkezeti mozgalom jubileuma
 63. munkásgyűlés székesfehérváron
- /folyt.köv./

18.25/a

- 55 -

N 1845

bb.84./ a belső...folyt./-a

64. az ezredik otp lakás szekszárdon
65. közlekedéstudományi egyesület
66. a debreceni egyetem új diszdoctorai
67. magyar-bolgár barátsági nagygyűlés
68. anton pischinger
69. ünnepi megemlékezés a fegyveres erők napjáról
70. elhunyt kovács endre, a heves megyei népujság főmunkatársa
71. losonczi pál a somogy megyei képviselőcsoport ülésén
72. indiai oktatásügyi államtitkár budapesten
73. árszínvonal
74. antifasiszta nagygyűlés
75. hűvös idő
76. szentágothai akadémikus kitüntetése
77. kitüntették szolnok városi tanácsát
78. dán pedagógus küldöttség
79. munkásor küldöttség utazott berlinbe
80. apró antal fogadta az egyesült államok nagykövetet
81. ali bhutto távirata
82. „többnyelvű”, falugyűlés
83. győri kiskalud színház
84. hírjegyzék

--

bb.85. sajtótájékoztató a bartók színház idei évadjáról

t/nm/fk/szö/a/la

1973. szeptember 27.

- az 1973-74-es évad jelentős fordulatot jelent a bartók színház életében - jelentette be kazán istván igazgató azon a sajtótájékoztatón, amelyet csütörtökön tartottak a bartók színházban. elmondta az újságíróknak, hogy a társulat a jövőben már nemcsak az 530 nézőt befogadó bartók színházban játszik naponta, hanem ezzel párhuzamosan megkezdte előadásait a marcobányi téren épült új üttörő és ifjúsági ház 400 személyes modern színház-terében is. jelenleg a színház az általános iskolák felső tagozata számára tart előadásokat, hétfőtől péntekig délután. szombat délutánonként és vasárnaponként a legkisebbeknek, az 5-7 éveseknek játszanak, azoknak a kicsinyeknek, akik hozzátartozóikkal, szüleikkel jönnek a paulay ede utcába. a hétvégi előadásokkal együtt a színház 290 előadást tart ebben az évadban. esténként mintegy 100 alkalommal elsősorban a hazai irodalom drámai alkotásait elevenítik meg a nagyobbak számára. /folyt.köv./

- 56 -

MA 1850

??85./ sajtótájékoztató...folyt./-a

az évad tervéről szólva kazán istván elmondta, hogy első premierjüket október 4-én tartják a marcibányi téri színház-teremben az általános iskolák alsó tagozatosai számára. jékely zoltán és kocsár miklós, mátyás király juhász, című verses, zenés színpadi játéka kerül színre, amely a színház „alapító”, darabja volt 1961 februárjában, az akkori bartók teremben. az újságírók számára a társulat tagjai rendhagyó formában egy-egy jelenetet is eljátszottak a következő évad újdonságaiból, ivánka csabával, detre annamáriával, lencz györggyel, muszte annával, benedek miklóssal, sípeki tiborral, markovits borival a főbb szerepekben. október 11-én az általános iskolák felső tagozata számára gárdonyi géza a láthatatlan ember című regénye adaptációjából tartanak premiert. ezzel a pedagógusok és a tanulók körében egyaránt népszerű sorozatukat kívánják folytatni, amelyben az iskolai oktatással párhuzamosan, ajánlott, illetve kötelező olvasmányokat elevenítenek meg a diákközönség előtt.

mesterházi lajos munkái alapján kazán istván írta színpadra és rendezte a férfikor című előadást, amelynek fő célja, hogy az elmúlt történelmi korszakot ismertesse meg a mai fiatalokkal. az évad második felében zoltán paldarvas ferenc andersen meséi című zenés színpadi játékkal a legkisebb gyerekek számára kívánnak örömet szerezni. nagy közönségsikerre számíthat babay józsef és budai dénes „három szegény szabólegény”, című zenés színműve. a további tervek között szerepel fehér klára és nádás gábor: az indián kertje című gyermek musical-ja, amely egy üttörőtáborban játszódik. /mti/

--

bb.86. centenáriumi tárlat a csontváry teremben

t/rógg/a/la

1973. szeptember 27.

a főváros egyesítése centenáriumának tiszteletére a budapesti művészeti hetek alkalmából budapest főváros tanácsa a képcsarnokkal közösen pályázatot hirdetett, amelynek alkalmából budapest legkiválóbb festőművészeit kérték meg: alkotásaikkal valljanak, hogy ma, a xx. század harmadik harmadában mit jelent számukra a város?

/folyt.köv./
18.35/a
5

- 57 -

MA 1850

b.86./ centenáriumi....folyt./-a

a felkért alkotók csaknem mindegyike - 31 festőművész - elküldte pályaművét: a fővárosos történelmét, illetve jelenét bemutató festményeket. az érdekes kiállítást, amelyet csütörtökön a csontváry teremben farkasinszky lajos, budapest főváros tanácselnökhelyettese nyitott meg - megtisztelte jelenlétével társadalmi, kulturális és művészeti életünk számos ismert személyisége.

ugyancsak csütörtökön ült össze a bíráló bizottság, amelynek döntése értelmében kiosztották a díjakat. a főváros három, egyenként 15-15 ezer forintos díját berki viola: dunaparton, kántor lajos: sötét idők, és ridovics lászló: városkép című kompozíciója nyerte el. a képcsarnok által kiírt 10 000 forintos I. díjat vén emil: budai vár című alkotásával, a két, egyenként 5 000 forintos II. díjat id. benedek jenő: svábhegy a századfordulón és schéner mihály: budapest II. festményével, a három egyenként 3 000 forintos III. díjat bér rudolf: budapesti látkép, mácsai istván: a várhegy télen és sugár gyula: városvédő pallas athéné című festményével nyerte el./mti/

bb.87. időjárásjelentés
fk/p la

1973. szeptember 27.

a meteorológiai intézet jelenti 1973. szeptember 27-én, csütörtökön 19 órakor:
hűvös, szeles idő.

várható időjárás péntek estig:
erősen felhős idő, többfelé eső, elszórtan zivatar. időnként élénk, többhelyen erős, viharos lökésekkel kísért északi-északkeleti szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken általában 15-19 fok között, néhány esős helyen pedig kevesebb 15 fok alatt ./mti/

19.10/p

NA 19⁰⁰

9

bb.88. október 3-án temetik dalnoki ferenc ujságírót

la/p la

1973. szeptember 27.

dalnoki ferenc nyugdíjas ujságíró temetése október 3-án, szerdán 13.00 órakor lesz a farkasréti temetőben./mti/

bb.89. közlekedési balesetek

1 ms /fk/p la

1973. szeptember 27.

csütörtökön délután a xviii. kerületben a vöröshadsereg uti piacnál egy 50-es villamos összeütközött egy motorkerékpárral, amelynek vezetője, darula istván könnyebb sérülést szenvedett.

a xv. kerületben a pestujhelyi ut és a cservenka utca sarkán egy autózuszt elütötte németh sándor. a mentők súlyos sérüléssel szállították kórházba.

a vii. kerületben a rákóczi ut 64. számú ház előtt egy személyautó elütötte a 7 éves fórisz istvánt, aki könnyebb sérüléssel került kórházba.

a kodály-köröndön tilos jelzés ellenére ment át az uttesten a 18 éves szamosfalvi géza. egy teherautó elgázolta. súlyos sérüléssel szállították a mentők kórházba./mti/

20.25/p

-59-

NA 21⁰⁰

bb.90. bemutatták a tűzoltó utca 25. című új magyar filmet

t ró/fk/p la

1973. szeptember 27./mti/

új, színes magyar film -szabó istván tűzoltó utca 25. című alkotása - szolgált a budapesti művészeti hetek filmbemutató-sorozatának nyitányaként. csütörtökön a vörös csillag film-színházban a premier közönsége - közöttük társadalmi, kulturális életünk ismert személyiségei - nagy tetszéssel fogadták az apáink, a szüleink, az előttünk járók generációjáról szóló művet, amelyhez nemeskürty istván, a budapesti filmvállalat igazgatója mondott „előszót”,.

a film operatőre sára sándor, zeneszerzője tamássy zdenkó. főszereplői: békés rita, lucyna winnicka, bálint andrás, makay margit, mészáros ági, kovács károly és szemes mari./mti/

--

bb.91. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18.00 óráig

p la

1973. szeptember 27.

- 85. bartók színház
- 86. centenáriumi tárlat
- 87. időjárásjelentés
- 88. dalnoki ferenc temetése
- 89. közlekedési balesetek
- 90. filmbemutató
- 91. hírjegyzék.

/mti/

--

--60-

v é g e

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: halasi györgy
szerkesztők: koncz antal
lakatos erzsébet

M' 21 65

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon: 159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

mti b e l f ö l d i h i r e k

1973. szeptember 28.

bb.1. ódon házak a belvárosban - milliókat költenek felújításukra

1/-don/tr/szö/a/la

1973. szeptember 28.

az v. kerületi ingatlankezelő vállalat az idén több mint 116 millió forintot fordít a belvárosi lakóházak felújítására. a tetemes summa azonban mindössze a sürgős felújításokra elegendő, ilymódon pénz-és kapacitás hiányában a lakosság - egyébként jogos - panaszai rendkívül lassan orvosolhatók. ahhoz, hogy a vállalat pótolja a restanciát az ötödik ötéves terv időszakában - az éves felújítási kereten felül - további 1.5 milliárd forintra lenne szüksége. a belvárosban ugyanis a teljes épületállomány hatvan százaléka a századforduló előtt épült, a lakások 25.8 százaléka komfort nélküli. a kerületi ikv eddig az évről-évre rendelkezésére állópénzből a lakóépületeknek alig több mint 30 százalékát tudta felújítani.

az ideiglenes legfontosabb feladat a belvárosi rekonstrukció folytatása, a levegőtisztasági rendelet végrehajtása, a metró-csomópontok körüli épületek felújítása, az üzletközpont kialakítása és a centenáriumi vállalatok teljesítése.

a belvárosi rekonstrukcióra korábban jóváhagyott távlati tervet átdolgozták.

/folyt.köv./

- 1 -

M'